

Kommunestyrets vedtak
17.12.2020 sak108/20
Budsjett 2021 og økonomiplan
2021–2024

Innhold

Budsjettvedtak	3
Kommunestyret 17.12.2020 sak 108/20	3
§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A).....	12
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B).....	13
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A).....	14
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B).....	15
2. Tilskudd til andres investeringer	15
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	15
4. Utlån av egne midler	16
§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)	17
Økonomisk utvikling i planperioden.....	19
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	20
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	21
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	22
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	23
Investeringer i økonomiplanen	24
Investeringer 2021-2024	24
Beskrivelse investeringer.....	26
Kommunens tjenesteområder	34
Stabene.....	35
Driftsbudsjett med endringer.....	35
Overordnet ledelse.....	37
Driftsbudsjett med endringer.....	37
Teknikk og samfunnsutvikling	39
Driftsbudsjett med endringer.....	39
Skole og barnehage	43
Driftsbudsjett med endringer.....	43
Kultur og oppvekst	49
Driftsbudsjett med endringer.....	49
Helse og omsorg.....	53
Driftsbudsjett med endringer.....	53
Fellesutgifter.....	57
Driftsbudsjett med endringer.....	57
Finansiering	57
Driftsbudsjett med endringer.....	57

Budsjettvedtak

Her kan du lese om budsjettprosessen, og se kommunedirektørens forslag til budsjettvedtak.

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	30.11.2020	26/20
2 Eldrerådet	30.11.2020	25/20
3 Teknisk- og miljøutvalget	02.12.2020	86/20
4 Helse- og omsorgsutvalget	02.12.2020	25/20
5 Oppvekst- og kulturutvalget	02.12.2020	30/20
6 Formannskapet	03.12.2020	89/20
7 Kommunestyret	17.12.2020	108/20

Kommunestyrets vedtak 17.12.2020 sak 108/20

1. Målene og budsjettpremissene slik de fremkommer i Strategidokumentet og i økonomiplanen skal være retningsgivende for Bamble kommunes virksomhet og tjenester i perioden.
2. Oppsigelser av fast ansatte som følge av behov for omstilling skal unngås. Slike behov løses i tråd med vedtatte retningslinjer i Bamble kommune
3. Trygge og gode oppvekst vilkår for barn og unge i hele kommunen og en trygg alderdom er sentrale satsinger også i 2021. Kommunens handlingsrom skal prioriteres for disse gruppene.
4. Driftsbudsjettet for 2021 og økonomiplan 2021-2024 vedtas i henhold til skjema 1A Bevilgningsoversikt drift og 1B Bevilgninger drift. Investeringsbudsjettet for 2021 og økonomiplan 2021-2024 vedtas i henhold til skjema 2A økonomisk oversikt investeringer og 2B Bevilgningsoversikt investeringer. I budsjettet for 2021 forutsettes det at enhetenes rammer og investeringsrammer bevilges netto. Kommunedirektøren har fullmakt til å disponere/avsette på enhetenes fond, samt å overføre midler fra enhetenes driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet.
5. Kommunestyret godkjenner låneopptak på inntil kr. 63 025 000 til finansiering av investeringer i 2021. Kommunestyret godkjenner opptak av Startlån i Husbanken i 2021 til videre utlån på inntil kr. 50 000 000.
6. I henhold til lov om sosiale tjenester og lov om barnevernstjenester fastsettes utlånsrammen til kr. 2 000 000 og garantirammen for lån til kr. 2 000 000. Det settes ikke begrensninger i adgangen til å innvilge enkeltlån/garantier innenfor de fastsatte rammer.
7. Kommunestyret vedtok ny alminnelig taksering av alle eiendommer, gjeldende fra 1.1.2021, K-sak 32/19 den 20.6.2019. Nye takster skal være ferdig senest 1.3.2021. Inntil det fremmes egen sak om nye satser for 2021, videreføres satsene fra 2020, med endringer innført i statsbudsjettet for 2021:

- a. Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommene settes til 7 promille.
 - b. I henhold til eiendomsskatteloven § 12, bokstav a differensieres skattesatsen ved at satsen som skal gjelde for bolig- og fritidseiendommer settes ned fra 4,2 til 4,0 promille, som er maksimal sats fastsatt i statsbudsjettet.
 - c. Bunnfradrag settes til kr. 285 000 for boligdelen i eiendommer, herunder fritidseiendommer. Dokumentnr.: 20/05844-13 side 2 av 4
 - d. For andre eiendommen enn bebygde bolig/fritidseiendommer videreføres reduksjonsfaktoren på 15% Reduksjonsfaktor for bolig- og fritidseiendommer er 30 %, jfr i Eski § 8 A-2 (1).
 - e. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med 3/7 i 2021 (overgangsregel til §§3 og 4, første ledd, første punkt).
8. Tidligere vedtatte bevilgninger til investeringer som er ubrukte ved utgangen av 2020 videreføres til bruk i 2021. Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å justere budsjettene for 2021 når regnskapet for 2020 er klart.
9. Budsjettet for KF Frisk Bris vedtas i styremøte ultimo november. Budsjettvedtak legges ved.
10. Gjeldende økonomireglement vedtatt av kommunestyret legges til grunn for disposisjoner iht. dette vedtaket.
11. Kommunale avgifter og betalingssatser økes med 3 % med følgende unntak:
- a. Avgifter og gebyrer der satsene fastsettes sentralt.
 - b. Ved inngåelse av husleiekontrakter for kommunale boliger settes leien i henhold til Kommunestyresak 83/13. Innenfor kontraktperioden justeres husleiene i tråd med husleielovens bestemmelser.
 - c. Gebyrregulativet for plan- og byggesaker og for kart- og oppmåling reguleres med 5% for å nå målet satt av kommunestyret KST 85/19 om 100% dekning av selvkost i 2023. Utover i perioden 2022-2023 økes gebyrene gradvis til selvkost.
 - d. Priser for utlevering av eiendomsinformasjon reguleres med 3%.
 - e. VAR-gebyrer som fastsettes etter selvkost. Gebyrene for 2021 endres med:
 - Normalgebyr Vann: 2,7% til kr 3.350
 - Normalgebyr Avløp: 2,7% til kr 4.137
 - Normalgebyr Renovasjon: 19,4% til kr 2.794
 - Normalgebyr Slamtømming: -5% til kr 3.339
 - Feie og tilsynsgebyr: 0% kr 532
 - f. Gebyrområdene har følgende dekningsgrader for 2021:
 - Vann 102%
 - Avløp 104%
 - Renovasjon 92,4%
 - Feiing 100%
 - Slamtømming 100%
 - g. Gebyrområdene har følgende dekningsgrader for 2021:
 - Private planer 30%
 - Byggesak 83%
 - Oppmåling 75%

- h. Salg av tilleggstomt til eksisterende bolig: med henvisning til Kommunestyresak 99/12 fastsetter administrasjonen pris ut i fra lokale forhold. Administrasjonen skal legge forutsetningene i kommunestyrevedtak 81/20 til grunn i vurderingen.
- i. Bevillingsgebyret blir regulert av Helse- og omsorgsdepartementet som vedtar en endring av «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv» § 6-2. Endringsforskriften blir som oftest vedtatt i november og endringen trer i kraft 1. januar året etter.
- j. Tobakksgebyr: Tilsynsgebyret for tobakk er regulert av Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 15 og forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv § 33. Tilsynsgebyret blir regulert Helse- og omsorgsdepartementet gjennom en endringsforskrift som vanligvis blir vedtatt i november og trer i kraft 1. januar året etter.
- k. Foreldrebetaling for mat på SFO, kost i barnehagene og salg av kantineprodukter på skolene økes med konsumprisindeksen for 2019 (2,2 %) slik at inntektene økes i takt med kostnadene.
- l. Regjeringen foreslår at maksimalprisen for et ordinært heltidstilbud i barnehage økes med kommunal deflator, 3 %, fra 3.135,- til 3.230,- pr måned fra 01.01.2021. Foreldrebetaling gjelder for 11 måneder og totalt skal foreldrene maksimalt betale 35.530,- for en barnehageplass i 2021. Dokumentnr.: 20/05844-13 side 3 av 4
- m. Helse og omsorgs betalingssatser følger forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (FOR-2011 - 12 - 16 - 1349).
- n. For konsultasjoner ved vaksinasjonskontoret tas en konsultasjonstakst på 150 kr for de over 16 år, under 16 år gratis. I tillegg kommer vaksineprisen rundet av til nærmeste 50 kr. Influensavaksine prises hver høst i forhold til innkjøpspris og andre kostnader. Ved salg av vaksiner til andre institusjoner som legekontor og liknende, legges det på et administrasjonsbeløp på kr. 10 pr vaksine.
- o. Når det gjelder egenandeler som ikke er fastsatt av Stortinget vil disse legges på samme nivå som nærliggende og sammenlignbare kommuner innenfor forskriftens rammer.
- p. Når det gjelder betalingssatser for praktisk bistand og opplæring så vil betalingsregulativet i tillegg til å holde seg innenfor forskriftens rammer gjelde for alle brukere.
- q. For nye tjenester, spesielt innenfor velferdsteknologi, vil betalingsregulativet settes opp i henhold til de rammer forskriften setter.

Administrasjonen gis fullmakt til å justere gjeldende betalingsregulativer med vedtatt prisstigning. Hvis det er aktuelt med andre endringer enn prisregulering fremmes dette som egen sak.

12. Budsjettramme for kontroll, tilsyn og revisjon for 2021 settes til 1.800.000,-.

13. I henhold til kommuneloven § 14.2 vedtas følgende finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, prosent i forhold til brutto driftsutgifter:

- a. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal for perioden gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål for netto er fra TBU satt til 1,75%.
- b. Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være på gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 8 i sist avlagt regnskap, 10%.
- c. Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 8 i siste regnskapsår, 99%

- d. Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 8 i siste regnskapsår, 4,1%.
- 14. I 2021 skal det orienteres i ordinære driftsrapporter og årsmelding om disponering av disposisjonsfond. Det orienteres særskilt på disponering av avsetninger fra kommunestyret til særskilte formål. I tillegg orienteres det på enhetenes disponering av egne overskuddsavsetninger.
- 15. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre innsparingstiltakene slik de fremkommer i budsjett 2021 og handlingsprogram 2021-2024. Organisatoriske endringer som følge av omstillingsarbeidet gjennomføres iht. gjeldende lov- og avtaleverk. Det skal rapporteres løpende til formannskapet på status og fremdrift i omstillingsprosessen.
- 16. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele de vedtatte budsjetttrammene, budsjettpremissene og målsetningene for 2021 til de nye enhetene som følge av vedtaket i K-sak 78/20 Administrativ organisering - Prosjekt 18. Kommunedirektøren legger de nye rammene frem for kommunestyret sammen med driftsrapporten for 1.tertial.
- 17. Kommunedirektøren legger frem en sak innen mai 2021 hvor bilordningen i hele kommunen gjennomgås, inkludert:
 - a. Vurdere om antall biler kan reduseres
 - b. Intensivere overgangen til el-biler (klimanøytralt drivstoff)
 - c. Redegjøre for anskaffelsesprosessen for kjøretøy
 - d. Inkludere vurdering av å leie eller eie
 - e. Hensiktsmessigheten av å innføre én bilordning i kommunen.
- 18. Kommunedirektøren legger frem en sak innen mai 2021 som vurderer anskaffelse av en egen kommunal pumpebil, inkludert:
 - a. kostnadsbilde
 - b. fordeler / ulemper med egen / leid bil.
- 19. Kommunedirektøren starter opp prosjekt for bygging av nytt bygg i tilknytning til Vest-Bamble aldershjem som en oppfølging av K-sak 85/19 punkt 23.
- 20. Dialogen med boligstiftelsen for utleieboliger i Bamble videreføres jamfør K-sak 85/19 punkt 28. med mål å redusere antall stiftelsesboliger. Kommunedirektøren bes fremskynde dette arbeidet og legge frem en sak straks det er mulig og senest april 2021. Det forventes at denne oppfølgingen vil medføre en innsparing på drift, samt en inntekt til kommunen på minimum kr. 2.000.000.- ved salg.
- 21. Kommunedirektøren tar initiativ til et samarbeid med de andre eierkommunene i Skagerak Energi AS for å undersøke om det er grunnlag for å forhandle med selskapet om et kapitaluttak.
- 22. Kommunedirektøren bes se på muligheter for å fremskynde arbeidet med regulering av Grasmyr området.

23. Kommunedirektøren legger fram en evaluering av konsekvenser av fådeling i klasser ved Rønholt og Herre skoler, i april /mai 2021.
24. Kommunedirektøren legger frem en sak som vurderer behovet for innskudd i kommunale omsorgsboliger, sett opp mot behovet for kommunale omsorgsboliger. Saken legges frem til politisk behandling innen 1. halvår 2021.
25. I K-sak 85/19 ble det satt av 1.150.000 kr til implementering av heltidskultur i helse og omsorg. Saken følges av ADU. Kommunedirektøren bes fremlegge status, resultat og plan for videre fremdrift for dette arbeidet for ADU og KS i løpet av 1. halvår 2021 Disse midlene sees i sammenheng med helse og omsorg sine vikar utgifter og kommunedirektøren fremlegge en sak hvordan disse midlene og deler av vikar utgiftene kan brukes til å øke stillings prosenten, alternativt flere stillinger i helse og omsorg jmf KS anbefalinger.
26. Kommunedirektøren bes legge frem en sak i 2021 om innløsning av feste-tomter på Rugtvedt boligfelt, Elgveien m.fl. etter samme modell som tidligere innløsninger i samme område.
27. Arbeidet med FV 353, «Gassveien» er viktig. Det må jobbes aktivt fra kommunenes side, både ovenfor fylkeskommune og andre mulige aktører, for å komme videre med prosjektet. Avklaringer vedrørende videre finansiering er således vesentlig.
28. Bamble kommune har spilt inn til Statens vegvesen og Bystrategisamarbeidet at FV 353 fra Skyggstein til E-18 kan spille en rolle som avlastningsveg for RV 36, og på denne måten redusere behovet for ny, bred motorveg gjennom Skien og Porsgrunn. Kommunedirektøren bes holde tett dialog med nabokommuner, SVV, fylkeskommunen og andre aktører med det mål å få dette alternativet vurdert som et reelt alternativ.
29. Nedleggelse av, eller reduksjon i, tilbudet ved Stathelle bokollektiv er lansert som et mulig kostnadsreducerende tiltak. Vi mener at demensomsorgen må styrkes, og ber derfor Kommunedirektøren om en sak innen utgangen av 3. kvartal 2021 som beskriver mulighetsrommet for å styrke demenstilbudet.
30. Endring i ordningen med middagsombringelse er lansert som et mulig kostnadsreducerende tiltak. Dagens ordning er relativt ny og vi ber derfor kommunaldirektøren legge frem en sak som beskriver mulige alternativer, inkludert å videreføre dagens ordning innen utgangen av tredje kvartal 2021. Parallelt bør det også ses på hvordan brukergrunnlaget kan utvides, med formål å øke inntektene for ordningen.

Vedlegg:

Tabell 1a				
1000 kroner	2021	2022	2023	2024
Skatt på inntekt og formue	-412 600	-416 600	-420 500	-424 400
Ordinært rammetilskudd	-396 000	-406 000	-416 000	-425 000
Skatt på eiendom, rådmannens forslag	-79 494	-75 800	-72 100	-68 300
Andre generelle statstilskudd	-2 814	-2 795	-2 775	-2 756
Sum frie disponible inntekter, posisjonens forslag	-890 908	-901 195	-911 375	-920 456
Avskrivninger	69 416	73 909	92 519	89 980
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	851 595	838 279	835 241	825 277
Sum netto driftsutgifter	921 011	912 188	927 760	915 257
Brutto driftsresultat	30 103	10 993	16 385	-5 199
Renteinntekter	-7 800	-8 690	-10 060	-10 760
Utbytter	-7 900	-7 900	-7 900	-7 900
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-12 005	-11 305	-10 605	-10 605
Renteutgifter	29 178	31 517	35 100	36 718
Avdrag på lån	55 100	55 417	57 450	54 483
Netto finansutgifter	56 573	59 039	63 985	61 936
Motpost avskrivninger	-69 416	-73 909	-92 519	-89 980
Netto driftsresultat	17 260	-3 877	-12 149	-33 243
Overføring til investering	3 222	3 222	3 222	3 222
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	8	1 200	1 040	290
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-20 490	-4 545	7 887	29 731
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-17 260	-123	12 149	33 243

Forslaget innebærer at budsjetterte inntekter oppjusteres i forhold til forslaget fra kommunedirektøren på følgende måte:

- Rammetilskuddet oppjusteres med: **kr 1 million** pr år
- Skatteanslaget oppjusteres med: **kr 600'** pr år
- Fondsbruken oppjusteres på følgende måte:
 - 2021 – **1,937 millioner**
 - 2022 – **2,403 millioner**
 - 2023 – **2,349 millioner**
 - 2023 – **2,5 millioner**

Det økte handlingsrommet fordeles slik:

- For å snu utviklingen med stadig økte boutgifter settes det av **kr 500.000** hvert år i perioden til husleiereduksjon i kommunale boliger.
- Det settes av **kr 200.000,-** i perioden til drift av Langøya-styret og styrking av arbeidet med kystkulturarbeid.
- Det settes av **kr 350.000,-** hvert år i perioden til drift av fritidsklubber for å opprettholde tilbudet på Herre og Rønholt.
- Det settes av **kr 700.000,-** hvert år i perioden til å skape en liten overkapasitet i barnehage.
- Det settes av **kr 300.000,-** hvert år i perioden til å redusere behovet for fådeling på Herre og Rønholt skoler.
- Prosjektet «Aktiv fritid» i regi av Bamble IF gis et tilskudd på **kr 350.000,-** hvert år i perioden slik at tilbudet kan videreføres og utvikles
- Prosjektet med sommerferge langs Bamblekysten har vært en suksess og det settes av **kr 499.000,-** hvert år i perioden til videreføring. Inkludert i beløpet er også en støtte til Langesund turistservice på **kr 80.000,-**.
- Bamble kirkelige fellesråd tildeles en **årlig sum på kr.500.000,-**, til å styrke driften av kirkegårder og anlegg, samt for å legge til rette for barne- og ungdomsarbeid.

Til investering økes låneopptaket med følgende summer og Kommunedirektørens tabell 2 B justeres tilsvarende:

- Det settes av investeringsmidler på **kr. 2.500.000,- i 2021** og **kr 7.500.000,- i 2022** til realisering av reguleringsplanen for Kongens dam, Herre.
- Posten «Attraktivitet, miljø, friområder, m.m.» styrkes med **kr 1.500.000,- i 2021** for å kunne gjennomføre nødvendig oppgradering av uteområdet på Rønholt skole. Her er det ønskelig med et nærmiljøanlegg etter modell av Rugtvedt skole. Eventuelle eksterne tilskudd går til fratrekk på summen. Posten styrkes videre med **kr 1.000.000,- årlig fra og med 2022** fortrinnsvis for å bidra til forskjønning på Herre.

Justeringer drift i forhold til Rådmannen	2021	2022	2023	2024
Husleiereduksjon i kommunale boliger (3)	500	500	500	500
Drift av Langøyastyrer og kystkulturarbeid (5)	200	200	200	200
Fritidsklubber (5)	350	350	350	350
Barnehage, økt buffer i kommunale barnehager (4)	700	700	700	700
Redusere behovet for fådeling Herre og Rønholt skole (4)	300	300	300	300
Aktiv fritid i regi av Bamble IF (5)	350	350	350	350
Sommerferge langs Bamblekysten og driftstilskudd Langesund turistservice (3)	499	499	499	499
Bamble kirkelige fellesråd (1)	500	500	500	500
Sum	3 399	3 399	3 399	3 399
Nye tiltak til investering	2021	2022	2023	2024
Reguleringsplan Kongens Dam	2 500	7 500		
Ekstra til nærmiljøtiltak, inkludert nærmiljøanlegg Rønholt skole og forskjønning Herre.	1 500	1 000	1 000	1 000
Sum nye tiltak investeringer (renter og avdrag inkludert i tabel 1 A)	4 000	8 500	1 000	1 000

Skjema 1B, 1000 kroner	2021	2022	2023	2024
(1) Stabene	77 250	75 382	73 514	71 646
(2) Overordnet ledelse	16 018	14 228	13 907	13 586
(3) Teknikk og samfunnsutvikling	54 818	52 070	54 397	50 557
(4) Skole og barnehage	262 421	255 276	248 795	240 796
(5) Kultur og oppvekst	92 267	90 128	88 089	86 050
(6) Helse og omsorg	328 806	319 472	311 656	304 109
(7) Fellesutgifter	19 877	32 777	45 777	58 677
(8) Finansiering	748	748	748	748
Sum bevilgninger drift	852 205	840 081	836 883	826 169
Herav:				
Avskrivninger	0	0	0	0
Netto renteutgifter og - inntekter	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	8	1 200	1 040	290
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	602	602	602	602
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	851 595	838 279	835 241	825 277

31. Kommunestyret ber kommunedirektøren se på leieforholdene til Herre Skoles Musikkorps, samt vurdere dette opp mot gratis- og likebehandlingsprinsippet for lån/leie av kommunens lokaler til frivillige lag og foreninger.

32. Staten bevilger 75 millioner kroner til FV 353 (gassveien) i 2021. Nye veier har også bidratt med 50 mill. Kommunestyret ber kommunedirektøren umiddelbart gå i dialog med

Fylkeskommunen for å avklare videre finansiering og komme i gang med utbygging i løpet av 2021.

33. Det er fra Bamble kommune tidligere fremsatt et omforent forslag om å få lagt trase for stamvei fra E18 i Grenland mot Vestlandet/Rv. 36 fra Rugtvedt og videre mot Skyggestein i Skien. Kommunestyret ber derfor kommunedirektøren om å følge dette forslaget tett opp, og arbeide ovenfor både nabokommuner, fylkeskommune, Stat og andre mulige aktører for å få realisert dette forslaget.
34. Kommunestyret ber Kommunedirektøren komme med sak ang. nybygg av Vest Bamble Aldershjem innen 1.9.21.
35. Dysleksivennlige skoler i Bamble:
 - a. Langesund Barneskole er i ferd med å gjøre tiltak for å bli en dysleksivennlig skole. Kommunestyret oppfordrer Kommunedirektøren til å sørge for at øvrige skoler i Bamble følger etter slik at alle elever med denne diagnosen får den hjelpen de trenger i skolehverdagen.
36. Digitalisering 2.0:
 - a. Kommunestyret mener at det er et stort potensial for effektivisering av kommunens drift ved at man tar et steg videre i bruk av digitale løsninger. Kommunestyret ber Kommunedirektøren komme med en orientering om status i dette arbeidet i møterunden i mars/april 2021.
37. Ved opprettelse av nye, kommunale stillinger skal Administrasjonsutvalget orienteres.
38. Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for at kommunen søker om statlige midler for å redusere ensomhet blant eldre i trå med tilskuddsordningen som er opprettet for 2021. I 2020 fikk Bamble kommune tildelt ca. 700.000,- etter søknad.
39. Kommunestyret ber om at kommunedirektøren umiddelbart over nyttår tar kontakt med Fylkeskommunen i forhold til å etablere bussforbindelser Langesund – Rugtvedt t/r, samt Langesund-Feset-Valle t/r. Kommunestyret vil etablere ett prøveprosjekt knyttet til ovenstående forslag til bussforbindelser, og vil i den forbindelse vurdere å bidra økonomisk i forbindelse med etablering og drift. Kommunedirektøren fremmer sak til kommunestyret innen utgangen av mars, for endelig vedtak og bevilgning, da prosjektet skal være igangsatt før 1 juni 2021.
40. Kommunedirektøren bes se på muligheten for opprettelse av en «småjobbsentral» i samarbeid med Grep eller frivillighetssentralen, for å kunne hjelpe eldre i kommunen med enkle småoppgaver. Saken skal til politisk behandling senest september 2021. Det forutsettes økonomisk tilskudd fra Bamble kommune.
41. Kostnadene for tillitsvalgte skal dekkes av en felles kommunal pott. Den kommunale potten dekkes fra enhetenes rammer ift antall årsverk i enheten.
42. Bamble kommune må sørge for et likeverdig skoletilbud i hele kommunen.

43. Bamble kommune gjenåpner frivillighetssentralen slik at de som trenger hjelp til praktiske gjøremål kan få hjelp av de frivillige som vil hjelpe. Vi ber om at **funksjonen** Frivillighetssentralen blir åpnet. Den kan ligge hvor som helst.

Endringer i budsjett for 2020 og 2021 slik de fremkommer i «Notat 5- Økonomiplan 2021- 2025»:

Anbefaling om endring i budsjett 2020:

- Budsjettet skatteinngang 2020 reduseres med 1.000.000 kroner.
- Budsjettet inntektsutjevning 2020 reduseres med 4.400.000 kroner.
- Budsjettet rammetilskudd for 2020 reduseres med 488.000 kroner.
- Budsjettet bruk av driftsfondet 2020 økes med 5.888.000 kroner.

Anbefaling om endring i budsjett 2021:

- Budsjettet rammetilskudd for 2021 økes med 12.884.000 kroner.
- Budsjettet til Kultur og oppvekst reduseres med 128.000 kroner - Skjermingsordning økt egenandelstak.
- Budsjettet til Skole og barnehage økes med 170.000 kroner - Tilskudd private barnehager, halvt års kapitaltilskudd.
- Budsjettet bruk av driftsfondet 2021 reduseres med 12.842.000 kroner. Netto bruk av fond i 2022 og fremover økes med 42.000 kroner pr år.

Obligatoriske oversikter

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-379 644	-392 797	-408 884	-406 000	-416 000	-425 000
Inntekts- og formuesskatt	-395 521	-398 609	-412 600	-416 600	-420 500	-424 400
Eiendomsskatt	-74 044	-72 891	-79 494	-75 800	-72 100	-68 300
Andre generelle driftsinntekter	-3 752	-3 886	-2 814	-2 795	-2 775	-2 756
Sum generelle driftsinntekter	-852 960	-868 183	-903 792	-901 195	-911 375	-920 456
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	799 036	837 932	851 637	838 321	835 283	825 319
Avskrivninger	56 788	59 611	69 416	73 909	92 519	89 980
Sum netto driftsutgifter	855 824	897 544	921 053	912 230	927 802	915 299
Brutto driftsresultat	2 864	29 361	17 261	11 035	16 427	-5 157
Renteinntekter	-8 598	-7 750	-7 800	-8 690	-10 060	-10 760
Utbytter	-9 182	-7 900	-7 900	-7 900	-7 900	-7 900
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-26 138	-12 150	-12 005	-11 305	-10 605	-10 605
Renteutgifter	24 459	33 410	29 178	31 517	35 100	36 718
Avdrag på lån	39 083	40 000	55 100	59 417	57 450	54 483
Netto finansutgifter	19 624	45 610	56 573	63 039	63 985	61 936
Motpost avskrivninger	-56 788	-59 611	-69 416	-73 909	-92 519	-89 980
Netto driftsresultat	-34 300	15 360	4 418	165	-12 107	-33 201
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	4 191	3 090	3 222	3 222	3 222	3 222
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-6 197	-731	8	1 200	1 040	290
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	26 288	-17 719	-7 648	-4 587	7 845	29 689
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	24 282	-15 360	-4 418	-165	12 107	33 201
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-10 018	0	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Stabene	75 407	73 961	77 250	75 382	73 514	71 646
Overordnet ledelse	14 476	14 694	16 018	14 228	13 907	13 586
Teknikk og samfunnsutvikling	59 120	55 523	54 818	52 070	54 397	50 557
Skole og barnehage	255 090	256 979	262 591	255 446	248 965	240 966
Kultur og oppvekst	91 910	92 874	92 139	90 000	87 961	85 922
Helse og omsorg	301 463	321 847	328 806	319 472	311 656	304 109
Fellesutgifter	-3 038	16 877	19 877	32 777	45 777	58 677
Finansiering	2 486	631	748	748	748	748
Sum bevilgninger drift, netto	796 914	833 385	852 247	840 123	836 925	826 211
Herav:						
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	-49	0	0	0	0	0
Overføring til investering	1 143	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-6 208	-731	8	1 200	1 040	290
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	2 993	-3 816	602	602	602	602
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	799 036	837 932	851 637	838 321	835 283	825 319

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Investeringer i varige driftsmidler	303 272	454 349	174 790	147 740	64 940	64 940
Tilskudd til andres investeringer	24 953	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 929	3 090	23 222	23 222	3 222	3 222
Utlån av egne midler	47 630	50 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	34 084	10 800	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	413 869	519 239	199 012	171 962	69 162	69 162
Kompensasjon for merverdiavgift	-52 329	-70 235	-21 265	-8 884	-5 444	-5 444
Tilskudd fra andre	-2 522	-4 400	-57 700	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-16 632	-11 250	-32 300	-32 000	-32 000	-10 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-8	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	8	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-20 879	-10 800	0	0	0	0
Bruk av lån	-272 926	-415 826	-64 525	-107 856	-28 496	-50 496
Sum investeringsinntekter	-365 289	-512 511	-175 790	-148 740	-65 940	-65 940
Videreutlån	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	27 900	28 800	29 700	30 500
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	-27 900	-28 800	-29 700	-30 500
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-4 191	-6 728	-3 222	-3 222	-3 222	-3 222
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-13 433	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-11 816	0	-20 000	-20 000	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-29 440	-6 728	-23 222	-23 222	-3 222	-3 222
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	19 140	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021-2024
Beredskap og brannsikkerhet	5 357	2 300	0	0	0	0	0
Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan	64 523	29 549	0	12 900	12 000	12 000	36 900
Oppgradering kommunale bygg	5 821	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	18 000
Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomskole mv.	143 147	346 300	81 800	72 000	0	0	153 800
IKT investeringer	13 101	8 450	17 050	8 400	8 400	8 400	42 250
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	332	1 800	1 200	1 200	0	0	2 400
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	10 288	6 200	10 240	14 740	6 040	6 040	37 060
Næringsutvikling, næringstomter, næringsbygg	412	0	0	0	0	0	0
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	15 210	21 250	16 000	0	0	0	16 000
Vann, avløp, renovasjon	29 175	30 000	40 000	30 000	30 000	30 000	130 000
Veg og trafikkssikkerhet	7 572	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Investeringer finansiert av virksomhetenes egne driftsmidler	8 315	0	0	0	0	0	0
Prosjektstruktur mangler	19	0	0	0	0	0	0
Sum 2B	303 272	454 349	174 790	147 740	64 940	64 940	452 410

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021-2024
KIR-1: Kirkelig Fellesråd investeringsramme	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
KIR-3: Nødvendig vedlikehold kirkebygg (Langesund og Bamble)	240	0	0	0	0	0	0
KIR-2: Eik Gravlund	23 742	0	0	0	0	0	0
KIR-4: HC- rampe Herre kirke	-28	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	24 953	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021-2024
NÆR-2: Frier Vest	0	0	20 000	20 000	0	0	40 000
FIN-3: Aksjer og andeler	11	0	0	0	0	0	0
FIN-1: Egenkapitalinnskudd KLP: Egenkapitalinnskudd KLP	3 048	3 090	3 222	3 222	3 222	3 222	12 888
FIN-3: Kapitalforhøyelse/eierskap Grenl./Vestf.Biogass (og Greve Bestiller AS)	870	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 929	3 090	23 222	23 222	3 222	3 222	52 888

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021-2024
NÆR-2: Frier Vest	1 300	0	0	0	0	0	0
HUS-1: Startlån i Husbanken - utlån	43 830	50 000	0	0	0	0	0
FIN-3: Lån til Skjærgårdshallen 28.6.19	2 000	0	0	0	0	0	0
FIN-4: Lån til lege	500	0	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	47 630	50 000	0	0	0	0	0

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-379 644	-392 797	-413 569	-408 884	-406 000	-416 000	-425 000
Innteks- og formuesskatt	-395 521	-398 609	-388 711	-412 600	-416 600	-420 500	-424 400
Eiendomsskatt	-74 044	-72 891	-72 891	-79 494	-75 800	-72 100	-68 300
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-88 897	-51 627	-60 458	-45 969	-45 950	-45 930	-45 911
Overføringer og tilskudd fra andre	-127 442	-70 972	-101 667	-72 985	-72 985	-72 985	-72 985
Brukerbetalinger	-31 165	-32 352	-29 546	-31 723	-31 723	-31 723	-31 723
Salgs- og leieinntekter	-134 999	-144 876	-145 992	-151 747	-154 788	-156 078	-155 767
Sum driftsinntekter	-1 231 710	-1 164 123	-1 212 834	-1 203 402	-1 203 846	-1 215 316	-1 224 086
Lønnsutgifter	634 028	619 869	637 326	609 171	609 336	609 336	609 336
Sosiale utgifter	166 814	166 044	164 196	166 044	166 044	166 044	166 044
Kjøp av varer og tjenester	294 718	270 101	283 813	294 351	283 991	282 243	271 968
Overføringer og tilskudd til andre	82 227	77 860	81 251	81 682	81 602	81 602	81 602
Avskrivninger	56 788	59 611	61 121	69 416	73 909	92 519	89 980
Sum driftsutgifter	1 234 574	1 193 485	1 227 707	1 220 664	1 214 882	1 231 744	1 218 930
Brutto driftsresultat	2 864	29 362	14 873	17 262	11 036	16 428	-5 156
Renteinntekter	-8 598	-7 750	-7 750	-7 800	-8 690	-10 060	-10 760
Utbytter	-9 182	-7 900	-9 285	-7 900	-7 900	-7 900	-7 900
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-26 138	-12 150	-12 150	-12 005	-11 305	-10 605	-10 605
Renteutgifter	24 459	33 410	30 410	29 178	31 517	35 100	36 718
Avdrag på lån	39 083	40 000	40 000	55 100	59 417	57 450	54 483
Netto finansutgifter	19 624	45 610	41 225	56 573	63 039	63 985	61 936
Motpost avskrivninger	-56 788	-59 611	-61 121	-69 416	-73 909	-92 519	-89 980
Netto driftsresultat	-34 300	15 360	-5 023	4 419	166	-12 106	-33 200
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	4 191	3 090	8 165	3 222	3 222	3 222	3 222
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-6 197	-731	3 948	8	1 200	1 040	290
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	26 288	-17 719	-7 090	-7 648	-4 587	7 845	29 689
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	24 282	-15 360	5 023	-4 418	-165	12 107	33 201
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-10 018	1	0	1	1	1	1

Økonomisk utvikling i planperioden

I dette kapittelet gis det en samlet redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling i fireårsperioden slik det fremkommer i budsjett og handlingsprogram. Ny kommunelov har bestemmelser om bruk av måltall og indikatorer for å vurdere og bestemme den økonomiske handleevne, risiko og utvikling.

Måltall og indikatorer for økonomisk utvikling

Kommuneloven krever at kommunen skal forvalte sin økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Kommunestyret skal selv vedta finansielle måltall for kommunens økonomi.

De sentrale økonomiske indikatorer som er relevante og viktige for å opprettholde stabil tjenesteproduksjon er netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Måltallene skal sette langsiktige bærekraftige nivåer på netto driftsresultat og disposisjonsfond sett i lys av kommunens økonomiske situasjon, forventede inntekter og de risikofaktorene kommunen er eksponert for. Her må økonomisk risiko, inkludert lånegjeld og finansplasseringer, ses i sammenheng med evnen til å frigjøre driftsinntekter gjennom netto driftsinntekter og størrelsen på økonomiske buffere avsatt til fond.

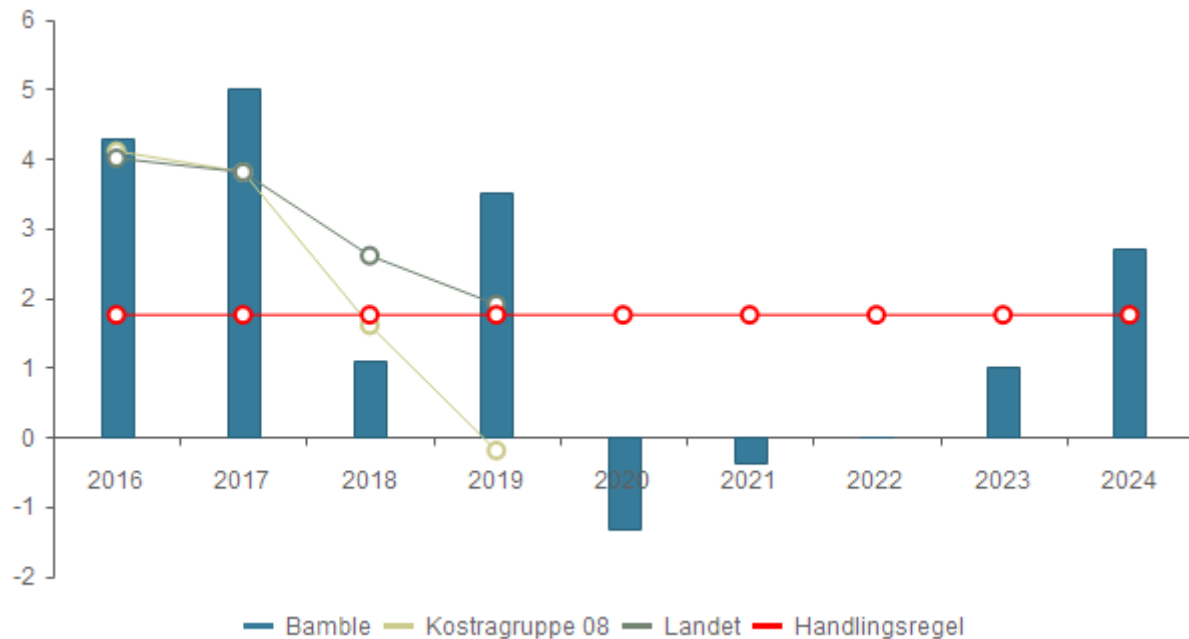
KS har utarbeidet forslag til måltall og satt rammer for anbefalte nivåer for den enkelte kommune:

Økonomisk handlingsrom – nøkkeltall brukt av KS for vurdering av økonomisk handlefrihet

Netto lånegjeld korrigert for ubunde investeringsfond i pst av driftsinntekter	Netto driftsresultat inkl netto bunde avsetninger i pst av driftsinntekter	Disposisjonsfond inkl. regnskapsmessig mer-/mindreforbruk i pst av driftsinntekter
Over 75 pst av driftsinntekter	Under 1 pst av driftsinntekter	Under 5 pst av driftsinntekter
65 - 75 pst av driftsinntekter	1 - 2 pst av driftsinntekter	5 - 8 pst av driftsinntekter
Under 65 pst av driftsinntekter	Over 2 pst av driftsinntekter	8 pst av driftsinntekter
Strengere krav for kommuner med lånegjeld over 130 pst		

Nedenfor er det fire indikatorer som er vurdert som vesentlige for å beskrive og målsette den økonomiske utviklingen de neste fire årene. Indikatorene beregnes i forhold til brutto driftsinntekter, som er alle kommunens driftsinntekter unntatt finansinntekter, renteinntekter, finansavkastning og eierutbytte, og bruk av fond/avsetninger. Når disse indikatorene vurderes samlet ser vi at en betydelig økning i netto lånegjeld og netto finans/avdrag, øker kommunens samlede økonomiske risiko vesentlig i årene fremover. Samtidig har Bamble bra med disposisjonsfond og en svak positiv utvikling i netto driftsresultat. Samlet sett gir dette en forsvarlig økonomi i perioden, men viser også en betydelig strammere økonomi fremover enn det som har vært status tidligere år.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

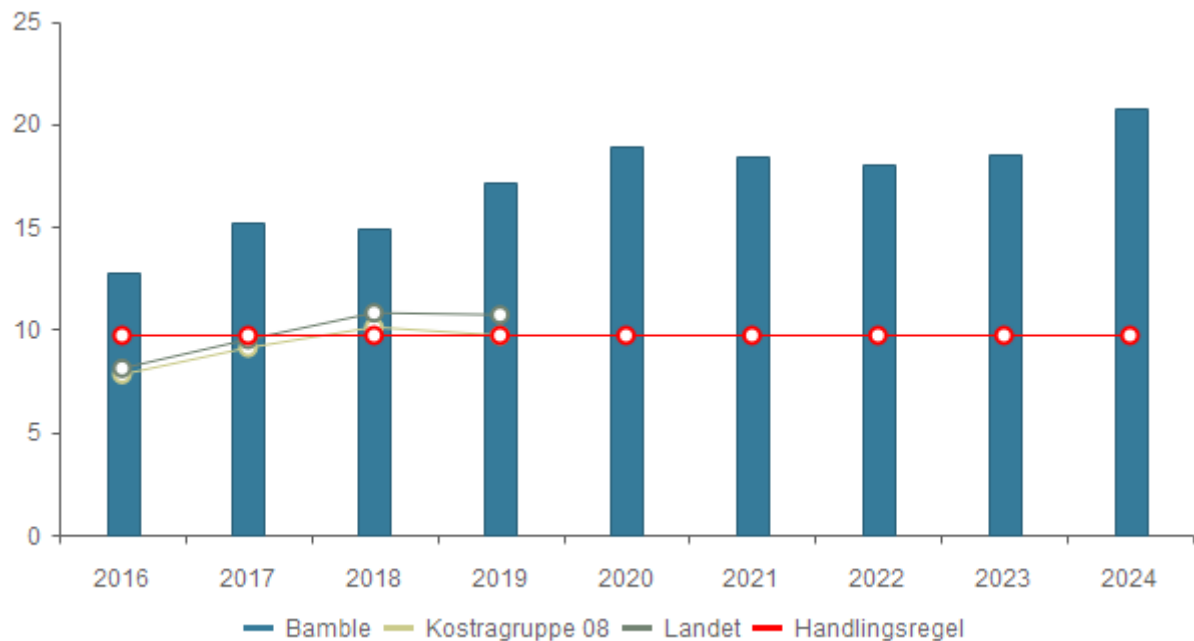

	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024
Bamble	4,3 %	5,0 %	1,1 %	3,5 %	-1,3 %	-0,4 %	0,0 %	1,0 %	2,7 %

Forslag til handlingsregel 2021-2024: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal for perioden gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål for netto er fra TBU satt til 1,75%.

Bamble kommune har de siste regnskapsårene hatt gode resultater og har avsatt overskudd til fond for bruk senere år. I kommende budsjettperiode er det budsjettert inn et betydelig negativt netto driftsresultat i 2021. Underskuddet er forutsatt finansiert med fondsbruk. Budsjetterte innsparinger medfører at dette endrer seg i 2022 -2024 og det forventes et positivt resultat. Dette medfører at utviklingen i perioden ikke imøtekommer målet om 1,75%. Det er derimot viktig å se måltallene og indikatorene i sammenheng, og som neste avsnitt viser, vil store fond til en viss grad kompensere for lavt netto driftsresultat.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

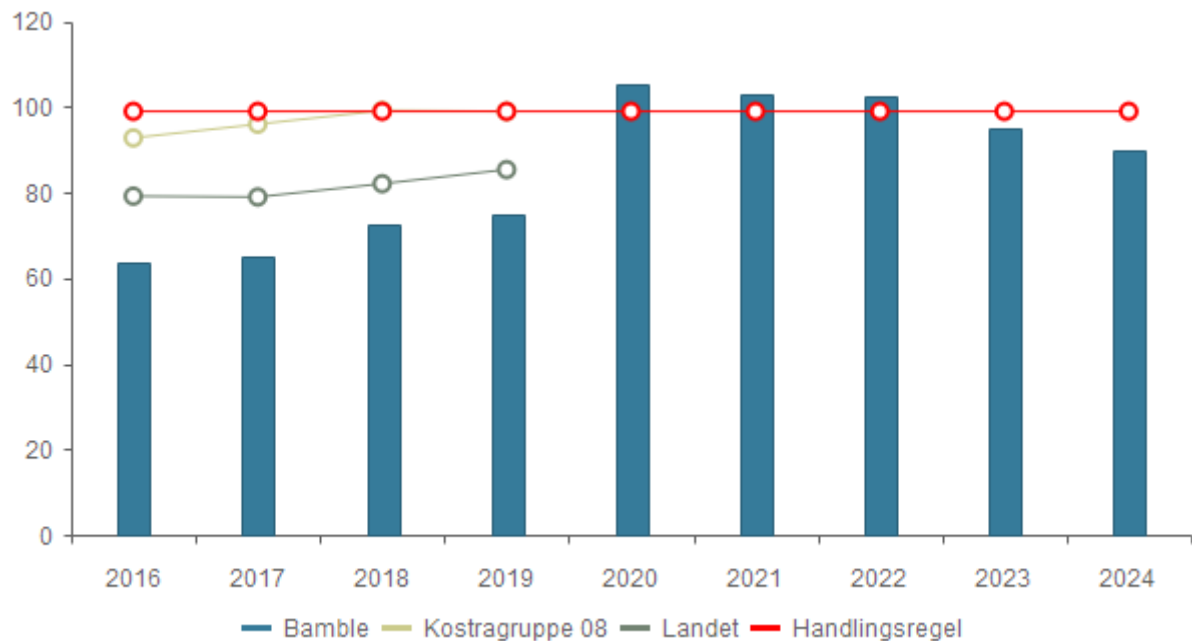
	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024
Bamble	12,8 %	15,2 %	14,9 %	17,2 %	18,9 %	18,4 %	18,0 %	18,5 %	20,8 %

Forslag til handlingsregel 2021-2024: Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være på gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 8 i sist avlagt regnskap, 9,7%.

Ved inngangen til 2020 utgjorde kommunens samlede disposisjonsfond 17,2% av brutto driftsinntekter. I 2020 ble det budsjettert bruk av disposisjonsfond til saldering av driftsbudsjettene, men i regnskapsavslutningen for 2019 og driftsrapportene 2020 er det avsatt midler til fond.

Det er nå forutsatt fondsbruk til saldering av budsjettet i 2021 og 2022. Slik som grafen viser vil disposisjonsfondene etter dette likevel være høyere enn i regnskapsavslutningen for 2019. Når kommunen har bra med fond kompenserer dette til en viss grad for lavere netto driftsresultat i perioden, som ble redegjort for over.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

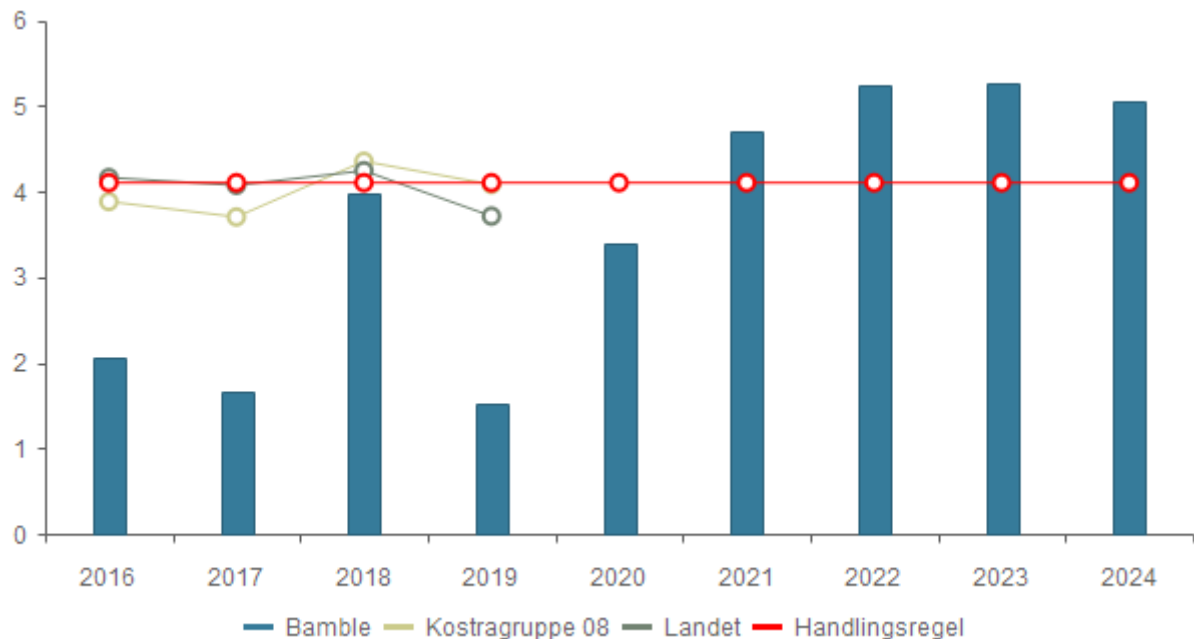
	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024
Bamble	63,8 %	64,8 %	72,5 %	75,0 %	105,3 %	102,8 %	102,6 %	95,1 %	90,1 %

Forslag til handlingsregel 2021-2024: Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnittet i KOSTRA gruppe 8 siste regnskapsår, 99%

Indikatoren viser langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene. Lån beregnet for videreformidling til andre instanser/innbyggere, såkalte formidlingsutlån, inngår ikke i indikatoren. Pensjonsforpliktelser inngår heller ikke. Langsiktige lån har normalt lengre løpetid enn ett år. I 2020 er netto lånegjeld på ca. 105% av brutto driftsinntekter. Som følge av store pågående investeringer pådrar Bamble seg en betydelig økt lånegjeld de neste par årene, noe som medfører økt risiko for utgiftsøkning dersom rentenivået øker.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter viser hvor stor andel av kommunens driftsinntekter som bindes opp i netto finansutgifter.

	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024
Bamble	2,1 %	1,7 %	4,0 %	1,5 %	3,4 %	4,7 %	5,2 %	5,3 %	5,1 %

Forslag til handlingsregel 2021-2024: Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 8 i siste regnskapsår, 4,1%.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter viser hvor stor andel av driftsinntektene som er bundet opp til tilbakebetaling av lån. Rente- og avdragsbelastningen vil avhenge av valgt finansieringsstrategi, f.eks. andelen fremmedkapital, nedbetalingstiden o.l. I tillegg omfattes renteutgifter/-inntekter og tap/gevinst på finansielle plasseringer (aksjer, obligasjoner etc.) som er definert som omløpsmidler i balansen. Utbytte og eieruttak omfattes også av definisjonen.

Som følge av god avkastning på finanskapitalen i 2019 var netto utgifter 1,5% i 2019. Store investeringer med tilhørende store låneopptak i 2020 og 2021 medfører at kommunens finans og avdrag vil betydelig. En renteoppgang fra dagens svært lave nivå vil på grunn av høy lånegjeld medføre en økt netto utgift.

Investeringer i økonomiplanen

Investeringer 2021-2024

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan							
	Ferdig år	Brutto prosjekt utgift	Ørem. fin.	2021	Inntekt 2021	2022	Inntekt 2022	2023	Inntekt 2023	2024	Inntekt 2024
Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan											
Investeringsramme:											
Investeringer i hht. Helse- og omsorgsplan	2039	84 900	0	0	0	12 900	0	12 000	0	12 000	0
Sum Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan		84 900	0	0	0	12 900	0	12 000	0	12 000	0
Oppgradering kommunale bygg											
Oppgradering og ombygging kommunale bygg	LØPENDE			4 500	0	4 500	0	4 500	0	4 500	0
Sum Oppgradering kommunale bygg		0	0	4 500	0	4 500	0	4 500	0	4 500	0
Finansielle investeringer											
Egenkapitalinnskudd Klp	LØPENDE			3 222	-3 222	3 222	-3 222	3 222	-3 222	3 222	-3 222
Sum Finansielle investeringer		0	0	3 222	-3 222	3 222	-3 222	3 222	-3 222	3 222	-3 222
Utbygging Grasmyr, framtidas ungdomskole mv.											
Grasmyr, basishall	2021	47 000	-9 000	5 000	-9 000	0	0	0	0	0	0
Grasmyr, idrettshall	2021	49 000	-21 000	5 000	-21 000	0	0	0	0	0	0
Grasmyr, kulturskole	2021	46 000	-700	4 000	-700	0	0	0	0	0	0
Grasmyr, nærmiljøanlegg	2021	13 000	-5 000	1 000	-5 000	0	0	0	0	0	0
Grasmyr, offentlig infrastruktur skoleområdet	2021	6 000	-5 000	0	-5 000	0	0	0	0	0	0
Grasmyr, Ombygging gamle Grasmyr skole	2022	34 000	0	17 000	0	17 000	0	0	0	0	0
Grasmyr, programmering, planlegging og usikkerhetsavsetning	2021	140 000	0	12 800	0	55 000	0	0	0	0	0
Grasmyr, salg av fraflytta lokaler	2021	0	-20 000	0	-20 000	0	0	0	0	0	0
Grasmyr, skolebygg	2021	274 000	0	27 000	0	0	0	0	0	0	0
Grasmyr, svømmehall	2021	100 000	-27 000	10 000	-27 000	0	0	0	0	0	0
Sum Utbygging Grasmyr, framtidas ungdomskole mv.		709 000	-87 700	81 800	-87 700	72 000	0	0	0	0	0
IKT investeringer											
Muggsoppsanering av eldre arkiver	2021	2 750	0	750	0	0	0	0	0	0	0

Kommunestyrets vedtak 17.12.2020 sak108/20. Budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

Rammebevilgning IKT-plan	LØPENDE			9 600	0	8 400	0	8 400	0	8 400	0
Velferdsteknologi Helse og omsorg	2021	21 900	0	6 700	0	0	0	0	0	0	0
Sum IKT investeringer		24 650	0	17 050	0	8 400	0	8 400	0	8 400	0
Kirkelig fellesråd											
Rammebevilgning Kirkelig fellesråd	LØPENDE			1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Sum Kirkelig fellesråd		0	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret											
Bredbåndutbygging	2022	9 150	0	1 200	0	1 200	0	0	0	0	0
Sum Større prosjekter vedtatt av kommunestyret		9 150	0	1 200	0	1 200	0	0	0	0	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.											
Ekstra til nærmiljøtiltak, inkludert nærmiljøanlegg	2024	4 500	0	1 500	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Rønholt skole og forskjønnning Herre.											
Friluft- og miljøtiltak	LØPENDE			5 640	0	5 640	0	5 040	0	5 040	0
Nærmiljøtiltak, investeringspott	2022	1 800	0	600	0	600	0	0	0	0	0
Reguleringsplan	2022	10 000	0	2 500	0	7 500	0	0	0	0	0
Kongens dam på Herre											
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.		16 300	0	10 240	0	14 740	0	6 040	0	6 040	0
Næringsutvikling, næringstomter, næringsbygg											
Frier vest as	2027	50 000	-50 000	20 000	-20 000	20 000	-20 000	0	0	0	0
Skjerkøya, kjøp og salg næringstomter	2021	25 650	-34 400	0	-1 100	0	0	0	0	0	0
Sum Næringsutvikling, næringstomter, næringsbygg		75 650	-84 400	20 000	-21 100	20 000	-20 000	0	0	0	0
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging											
Bunestoppen boligfelt, opparbeidelse og salg av tomter	2025	26 000	-44 000	13 000	0	0	-22 000	0	-22 000	0	0
Reguleringsplan for boligområder Grasmyle (sør og vest)	2022	46 750	-70 000	3 000	0	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Salg av bygninger på Rådhusplassen på Stathelle	2026	0	-3 100	0	-1 200	0	0	0	0	0	0
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging		72 750	-117 100	16 000	-1 200	0	-32 000	0	-32 000	0	-10 000
Veg og trafiksikkerhet											
Veg- og trafiksikkerhetstiltak	LØPENDE			4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000	0

Sum Veg og trafiksikkerhet	0	0	4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000	0
Sum	960 750	-226 700	159 012	-85 922	141 962	-55 222	39 162	-35 222	39 162	-13 222

Avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan						
	Ferdig år	Brutto prosjekt utgift	Ørem. fin.	2021 Inntekt 2021	2022 Inntekt 2022	2023 Inntekt 2023	2024 Inntekt 2024			
Vann, avløp, renovasjon										
Investeringer iht Vann- og avløpsplan	LØPENDE			30 000	0 30 000	0 30 000	0 30 000	0		
Reservevann fra Porsgrunn, ledning over Frierfjorden	2023	10 000	0 10 000	0	0	0 0	0 0	0		
Sum Vann, avløp, renovasjon		10 000	0 40 000	0 30 000	0 30 000	0 30 000	0 30 000	0		
Sum		10 000	0 40 000	0 30 000	0 30 000	0 30 000	0 30 000	0		

Beskrivelse investeringer**Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan****Investeringsramme: Investeringer i hht. Helse- og omsorgsplan**

Bamble kommune står overfor en betydelig endret demografisk utvikling. Antall 80-89 åringer dobles de neste 10 årene. Antall 90+ åringer øker med 30% i samme periode. Parallelt reduseres barn, unge og voksne. Dette gir kommunen store utfordringer med å dimensjonere tjenestene til hele befolkningen.

I K-sak 67/18 ble Helse- og omsorgsplan; Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene vedtatt. Planen skal legges til grunn for den videre utviklingen og prioriteringen av helse- og omsorgstjenestene, og tiltak skal vurderes årlig i forbindelse med kommunens utfordringsnotat og handlingsplan. Med bakgrunn i utfordringene som skisseres i planen er det allerede nå viktig at det blir satt av midler til fremtidige investeringer innenfor helse og omsorg. I tråd med kommunens økonomireglement må større investeringsprosjekter utredes i forstudie og forprosjekt, før utbyggingsvedtak fattes. Rekkefølgen av prosjektene må prioriteres i forhold til de utfordringene helse og omsorgstjenestene står ovenfor, samt vurderinger som gjøres i det forestående kommuneplanarbeidet.

I perioden avsettes det en foreløpig ramme til finansiering av tiltakene i planen. For å starte planleggingen/forprosjekt for utvidelse av kapasitet heldøgns plasser er det bevilget 0,75 mill. kroner i 2022.

Oppgradering kommunale bygg**Oppgradering og ombygging kommunale bygg**

Bevilgninger for å sikre prioriterte oppgraderingsbehov av kommunale bygg. ENØK-tiltak er en del av denne rammen. Årlig ramme er satt til 3,7 mill. kroner eks. mva.

Finansielle investeringer

Egenkapitalinnskudd Klp

Kommunen har Klp som leverandør for pensjon for kommunalt ansatte utenom lærerne som har sine i Statens pensjonskasse. Kommunen er også medeier i Klp, og som en del av kommunens pensjonskostnadene innbetales det årlig et egenkapitalinnskudd. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og finansieres dermed ved overføring fra drift.

Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomskole mv.

Grasmyr, basishall

For å dekke behov for lokaler til kroppsøving for den nye ungdomsskolen og for Bamble videregående skole, så er en ny idrettshall inkludert i Grasmyrprosjektet. Bamble videregående skole leier lokaler til kroppsøving av Bamble kommune og vil ha økt behov som følge av planlagte utbygging av skolen (alle funksjoner samles på Grasmyr). Idrettslag og befolkningen for øvrig skal også disponere disse fasilitetene. For å tilrettelegge for flere idretter i kommunen, så bygges det en ny basishall som er spesielt tilrettelagt for turn.

Grasmyr, idrettshall

Det er utredet om at dagens Grasmyrhall burde oppgraderes eller erstattes av en ny hall i forbindelse med utbygging av ny ungdomsskole. Dagens hall er over 30 år gammel, og har behov for betydelige oppgraderinger i årene som kommer. Utredningen konkluderte med at det ut fra økonomiske og funksjonelle hensyn, vil være den beste løsningen å bygge ny hall. Ny idrettshall i tillegg til basishall er derfor lagt inn prosjektet.

Grasmyr, kulturskole

Den nye ungdomsskolen vil få gode lokaler til praktisk-estetiske fag. Kulturlokalene skal også brukes av kulturskolen som vil få moderne og funksjonelle lokaler for sin virksomhet. Lokalen kan også benyttes til andre kulturaktiviteter og vil legge til rette for økt aktivitet i kommunens kulturliv.

Grasmyr, nærmiljøanlegg

Gode uteområder er en viktig del av prosjektet på Grasmyr. I prosjektet ligger bl.a. skateanlegg, ballbinge, bane for sandhåndball og sandvolleyball, tuftepark. Uteområdene vil brukes av elvene i skoletiden, men også være et fint tilbud til befolkningen for øvrig.

Grasmyr, offentlig infrastruktur skoleområdet

Det er startet arbeid med ny infrastrukturen for Grasmyrområdet (veier, veikryss, parkering, vann og avløp). Det er en stor investering som skal deles på utbyggerne. Utbyggerne vil i dette tilfelle være ny ungdomsskole med idrettshaller, svømmehall og fylkeskommunen ved Bamble videregående skole. For å få gjennomført utbyggingen må kommunen imidlertid forskuttere investeringene. Prosjektet er vedtatt gjennom vedtak i K-sak 97/18 og 102/18. Arbeidene er i gang og vil være slutført innen 1/5 – 2021. Budsjettet for prosjektkostnad er 26,9 MNOK. Foreløpig ser det ut til å treffe godt.

Grasmyr, Ombygging gamle Grasmyr skole

Kommunestyret vedtok i sak 38/18:

- *Voksenopplæringen og flyktningetjenestene flytter til nye lokaler i bygget til Grasmyrungdomsskole når de blir ledige.*
- *Frisk Bris og Talenhuset samlokaliseres med voksenopplæringen og flyktningetjenesten i bygget til Grasmyr ungdomsskole. Det skal vurderes om også andre tjenester bør samlokaliseres i bygget.*
- *Ved flytting til nye lokaler på Grasmyr, skal lokalene til Frisk Bris («Sjeseveien skole») og Talenhuset («Fjæra») selges som en del av finansieringen. Tomten til Frisk Bris og tilleggstomt vurderes utviklet til boliger i kommunal regi og/eller selges helt eller delvis til privat utbygger.*
- *«Tirsdagsklubben» sikres lokaler for sin virksomhet på Grasmyr.*
- *Etterbruk av Grasmyr ungdomsskole etableres som et delprosjekt under Grasmyrutbyggingen.*
- *Det skal utarbeides et forprosjekt med plan for nødvendig oppgradering og ombygging av bygget. I forprosjektet skal det utarbeides en finansieringsplan og en klargjøring av faglige og driftsmessige gevinster.*

Det er startet arbeid med et forprosjekt. Forprosjektet vil bli lagt fram til politisk behandling i 2020.

Grasmyr, programmering, planlegging og usikkerhetsavsetning

Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomsskole med anlegg for idrett og kultur

Utbyggingen på Grasmyr vil gi Bamble kommune et unikt senter for utdanning og oppvekst, kultur og fritid, inkludering, folkehelse og livsmestring.

I tillegg til en ny moderne ungdomsskole og videregående skolen, vil utbyggingen styrke kommunens tilbud på flere områder. Det vil bli nye lokaler til kulturskolen og andre kulturaktiviteter, to nye idrettshaller og en svømmehall. Kommunestyret har i tillegg vedtatt å bygge om lokalene til Grasmyr ungdomsskole til voksenopplæringen og flyktningetjenesten. Det ble også vedtatt å flytte Talenhuset for ungdom, Frisk Bris og eventuelt andre tjenester til disse lokalene.

Grasmyrprosjektet er både et stort investeringsprosjekt og et prosjekt med fokus på utvikling av gode tjenester til kommunens innbyggere. Samlingen av tjenester på Grasmyr gir muligheter for økt tverrfaglig samarbeid for å gi gode tilbud til mennesker i ulike livssituasjoner.

Kommunestyret fattet i sak 60/16 vedtak om å sette i gang et forprosjekt om ny felles ungdomsskole, inklusiv idrettshall og svømmehall. Kommunestyret behandlet første fase av forprosjektet i sak 105/17 og fattet følgende vedtak:

- *Bamble kommunestyre tar rapporten "Framtidens ungdomsskole - Forprosjekt" til orientering og er svært tilfreds med den medvirkning som har funnet sted.*
- *For å utvikle Bamble til en attraktiv bosettings- og vekstkommune, er Bamble kommunestyre positiv til konseptet som er framlagt og vedtar å gå videre med gjennomføringsmodell i en samspillmodell / utviklingsentreprise ved å:*
 - a) *utlyse en anbudskonkurranse med samspill/utviklingsentreprise med valgt entreprenør*

*b) avklare samarbeid og synergier med utvikling av videregående skole - campus Grasmyr
c) oppdatere kostnadsestimater og redusere usikkerhetsposten*

- *Bamble kommunestyre får i februar 2019 fremlagt et forprosjekt fase 2 for et vedtak om hvordan prosjektet "Framtidas ungdomsskole mm") skal realiseres i et hovedprosjekt.*
- *Samlet kostnadsramme for prosjektet er iht vedtatt budsjett og handlingsprogram 2018-2021.*
- *Vedtatt organisering av forprosjektet videreføres fram til et endelig vedtak om gjennomføring av hovedprosjektet*

Forprosjektet bes utrede hvorvidt det kan være hensiktsmessig at voksenopplæringen overtar den gamle u-skolen på Grasmyr og at man inviterer til et samarbeid med de øvrige Grenlandskommunene i forhold til dette.

I sak 38/18 vedtok kommunestyre at Frisk Bris og Talenthuset for ungdom samlokaliseres med voksenopplæringen og flyktningetjenesten i bygget til Grasmyr ungdomsskole når de blir ledige. Det skal også vurderes om andre tjenester bør samlokaliseres i bygget.

I sak 27/19 fattet kommunestyret endelig vedtak om utbygging med følgende vedtak:

Bamble kommunestyre vedtar:

- *Hovedprosjektet for utbygging av ny ungdomsskole på Grasmyr med kulturlokaler, to idrettshaller, svømmehall og opparbeidet uteområder gjennomføres i tråd med forprosjekt fase 2.*
- *Hovedprosjektet gjennomføres innenfor vedtatt budsjettramme kr. 606. mill. ekskl. mva. og i samsvar med finansielle forutsetninger. rådmann har myndighet til å justere budsjettrammen med tilskudd ut over det som er forutsatt i finansieringen.*
- *Driftsmessige konsekvenser av utbyggingen innarbeides ved rullering av budsjett og handlingsprogram.*
- *Formannskapet skal følge opp prosjektet på vegne av kommunestyret som prosjekteier. det skal være fast rapportering fra prosjektledelsen til formannskapet om gjennomføring av prosjektet. Nåværende styringsgruppe legges med dette ned. Alle berørte råd og utvalg skal holdes orientert om arbeidet i prosjektet.*
- *Rådmannen skal legge fram egne saker til politisk behandling om:*
 - a. *Avhending og etterbruk av eiendommer og lokaler som blir ledige som følge av utbyggingen – jfr. k.sak. 14/19*
 - b. *Forprosjekt for ombygging av lokalen til Grasmyr ungdomsskole – jfr. k.sak 38/18*
 - c. *Organisering av arbeid med utsmykking*
 - d. *Vedlikeholdsbehov/ oppgradering av skolelokaler og utemiljø for småtrinnet/mellomtrinn på Herre, Rugtvedt, Rønholt, Langesund og Stathelle.*
- *Bamble kommune skal påse at det er et helhetlig og godt busstilbud til ungdommene som bor utenfor Langesund halvøya, også i helger og på kveldstid. Slik at alle ungdommer kan delta på like vilkår.*

Grasmyr, økonomiske konsekvenser

Utbyggingen på Grasmyr er kommunen største investering. Ny ungdomsskole med idrettshaller og svømmeanlegg, og ombyggingen av Grasmyr ungdomsskole har en samlet budsjettramme på 606 mill. kroner ekskl. mva. (jfr. vedtak i k.sak 27/19), Som en del av finansieringen er det budsjettert med kr. 31

mill. salg av eiendommer og 54 mill. i tilskudd fra Spillemidler. Det betyr behov for 521 mill. i lånefinansiering.

Prosjektet vil få vesentlige driftsmessige konsekvenser på flere områder. I kommunestyresak 27/19 er det redegjort for dette, men det vil være nødvendig med nærmere vurderinger. Ny felles ungdomsskole vil bidra til en mer effektiv skoledrift. Det vil være innsparinger på drift av lokaler som avhendes eller ikke tas i bruk, og nye bygg og anlegg vil være effektive både økonomisk og miljømessig. Kommunen vil likevel få vesentlige økte utgifter til drift og forvaltning av bygg og anlegg. Det skyldes i stor grad økte arealer. Nettoøkningen er i k.sak 27/19 beregnet til over 6.400 m², men vil være avhengig av hvordan kommunen klarer å effektivisere sin eiendomsforvaltning framover. Driften av svømmehallen vil også ha betydning for framtidige driftsutgifter. Det vil bli lagt fram en egne sak om driftskonsept og åpningstider i svømmeanlegget.

I forslag til ny økonomiplan er det foreløpig lagt inn netto 5,5 mill. kroner i økte driftsutgifter. Det er imidlertid heftet risiko ved driftsbudsjettet, det er ikke valgt driftskonsept for svømmehallen. I tillegg er det forutsatt avhending og tomme lokaler slik at dagens driftsutgifter på bygg reduseres. Mulighetene for effektivisering i nybygget både ift undervisning og eiendomsforvaltningen er usikre.

Grasmyr, skolebygg

Dagens skolestruktur med fem skoler med ungdomstrinn og lavt elevtall på noen av skolene, gjør at både ressursbruk og skoletilbud er ulikt. I inneværende skoleår varierer elevtallene på skolene fra 44 til 219, og antall elever kan på sikt gå ytterligere ned. En ny felles ungdomsskole skal sikre alle elever et likeverdig opplæringstilbud og en bedre ressursutnyttelse både faglig og økonomisk. I tillegg er mye av bygningsmassen hvor det drives ungdomsskole av eldre årgang, og det er behov for oppgradering og vedlikehold av betydelig økonomisk størrelse.

Grasmyr, svømmehall

I prosjektet ligger bygging av en svømmehall med tilhørende fasiliteter. Svømmeanlegget vil være nødvendig for at Bamble kommune skal kunne oppfylle sin krav til svømmeopplæring. Det planlegges at svømmeanlegget også skal være åpent for publikum på ettermiddagstid og eventuelt i helger. Det vil i 2020 bli lagt fram en egen sak om drift av svømmeanlegget. Bassenget vil ha en størrelse på 25 x 21 meter og vil ha en egen sone hvor dybde og vanntemperatur kan justeres. Svømmeanlegget vil derfor i kunne tilrettelegges for ulike brukergrupper.

IKT investeringer

Muggsoppsanering av eldre arkiver

Det er bekreftet i flere prøvesvar at hele arkivet i Lensmannsgården har muggsopp. Dette er også kvalitetssikret av IKA Kongsberg, og de har på eget initiativ vurdert omfang og tatt prøver av arkivmaterialet. Deler av arkivet har kun sparsom forekomst av sporer og fragmenter, men en del av arkivet har rik vekst. Dette vil innebære at IKA Kongsberg vil velge ulike måter å håndtere arkivmaterialet på ut fra skjønnsmessige vurderinger underveis i saneringen.

Dette arkivet utgjør 125 hyllemeter per i dag. I tillegg kan det være arkiver på ytre virksomheter, som også kan ha forekomster av muggsopp. Alle arkiver som avleveres i dag blir det nå tatt prøver av for å sikre at arkivmateriale blir oppbevart og håndtert på en forsvarlig måte.

Rammebevilgning IKT-plan

Det bevilges årlig midler til nyinvesteringer til IKT. Investeringsrammen går til finansiering av pågående og nye IKT prosjekter i henhold til kommunens IKT-plan. Det er nedsatt et tverrfaglig, administrativt IKT-forum som fordeler den årlige bevilgningen på prioriterte prosjekter. Det ligger inne en forutsetning om at investeringene skal ha en årlig gevinstrealisering på 280.000 pr. år.

Velferdsteknologi Helse og omsorg

Velferdsteknologi kan bidra til å forebygge eller utsette institusjonsplass, og Bamble kommune skal ha fokus på hvilke løsninger innenfor velferdsteknologien som gir innbyggere i Bamble mulighet til å mestre eget liv og helse til tross for sykdommer, jf. K-sak 68/17 om Velferdsteknologi i Bamble kommune - Handlingsplan.

Helse og omsorg har deltatt i anskaffelsen av trygghetsalarmering og pasientvarslingssystem, og dette skal implementeres i institusjoner, heldøgns boliger og til hjemmeboende i løpet av de neste årene. Trygghetsalarmering og pasientvarsling er en del av kommunens satsing på velferdsteknologi.

Kirkelig fellestråd

Rammebevilgning Kirkelig fellestråd

Investeringsrammen er etablert fra og med 2017 for å kunne ivareta behov for nødvendige nyinvesteringer for kirkelig fellestråd. Fellestrådet melder årlig inn en rekke mindre investeringsbehov i forbindelse med budsjettbehandlingen. Midlene overføres til Fellestrådet og fordeles til prosjekter etter prioritering av Kirkelig fellestråd selv. Årlig ramme er satt til 1 mill. kroner eks. mva.

Større prosjekter vedtatt av kommunestyret

Bredbåndutbygging

Det er totalt bevilget 5 mill. kroner i Kst 13.12.18 Bredbåndssdekning, fiber eller tilsvarende fordelt med 1,5 mill. kroner i 2019 og 2020, og 1 mill. kroner i 2021 og 2022.

Attraktivitet, miljø, friområder, mm.

Friluft- og miljøtiltak

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter som fremmer attraktivitet og stedsutvikling. Rammen skal dekke investering til parker, oppgradering av friområder og skjøergårdsparken. Utsifting av maskiner og utstyr innenfor parkområdet ligger også under denne rammen.

Fra 2020 og for en tidsbegrenset periode legges også tettstedsutviklingsprosjektene "Livlige og trivelige" inn i rammen.

Årlig ramme er satt til 3,5 mill. kroner eks. mva. i 2019, og 4,6 mill. kroner eks. mva. for årene 2021 og 2022. Videre er årlig ramme fra 2022 lagt inn med 4,2 mill. kroner eks. mva.

Nærmiljøtiltak, investeringspott

I kommunestyrets behandling av sak om budsjett og handlingsprogram 2019 -2022 ble det i foreslått og vedtatt å avsette en investeringspott til nærmiljøtiltak. Midlene skal brukes til tiltak for nærmiljøet i alle steder i kommunen.

Næringsutvikling, næringstomter, næringsbygg

Frier vest as

Bamble kommune og Grenland havn ønsker å utvikle nye næringsområder på Frier vest. Kommunestyret behandlet 10.09.2020 i sak 57/20 videre utvikling av kommunens rolle og investering i nytt industri- og næringsområde ved Frier Vest.

Det blir en sammenslåing av Frier Vest AS og Grenland Havn Eiendom AS, og kommunen trer inn som eier i det nye selskapet. Kommunestyret har vedtatt å investere inntil 40 millioner kroner, i form av utlån til/egenkapital inn i det nye sammenslåtte selskapet. Dette er bl.a. under forutsetning av at reguleringsplanen for Frier Vest er endelig vedtatt og av at Grenland Havn IKS sitt totale bidrag i det nye selskapet er minimum 100 millioner kroner. Kommunedirektøren vurderer om forutsetningene er innfridd og gjennomfører investeringen i tråd med denne vurderingen. Investeringen finansieres ved bruk av fondet for Langsiktig plassert finanskapital.

Kommunedirektøren legger frem for kommunestyret til behandling en aksjonæravtale mellom selskapets eiere når utkast til avtale er utarbeidet.

Skjerkøya, kjøp og salg næringstomter

Kommunestyret vedtok i K-sak 56/14 at innløsning av industritomter på Skjerkøya godkjennes under forutsetning av at avtalen gjelder samtlige eiendommer som er omtalt i saken. Lånet på 15 mill. kroner for innløsningen finansieres ved salg av tomter over en 20 års periode.

Bamble kommune har solgt flere tomter, men det gjenstår fortsatt tomter for salg. Disse er enten utleid, reservert eller det foregår forhandlinger i forbindelse med salg. I Økonomiplanen budsjetteres det med rentekostnader, samt salg av tomter.

Investering pr 22.10.2018:	31 072 000,-	Kjøp, infrastruktur og opparbeidelse totalt over år
Salg pr. 22.10.18:	18 517 000,-	
Potensiale:	26 729 500,-	
Forventet overskudd:	14 174 500,-	

Det er en tomt på 10 489 m2 det ikke er inngått skriftlig avtale på, men tilbud er sendt også for denne tomten, og det avventes svar fra interessent. De andre tomtene har Oldroyd og Pipe Life opsjon på. I tillegg leies det ut en tomt til Nor Betong som Oldroyd også har opsjon på når leietiden er ute.

Boligutvikling, boligtomter, boligbygging

Bunestoppen boligfelt, opparbeidelse og salg av tomter

Bunestoppen er ferdig regulert og vil kunne gi plass for omlag 110 nye boenheter. Det må investeres i opparbeidelse av infrastruktur, vei, vann og avløp, samt opparbeidelse av fellesarealer, før tomtene kan selges. Prosjektet har ikke kommet så langt at det er foretatt noe kostnadsoverslag. Tallene er derfor en

foreløpig stipulering av kostnader og inntekter. Oppstart etter av anleggsarbeidene i 2021 og salg av tomter fra 2022.

Reguleringsplan for boligområder Grasmyr (sør og vest)

Det må utarbeides en egen detaljreguleringsplan for boligområdene på Grasmyr, da disse blir flateregulert. Dette skal finansieres av tomtesalget, men kommunen må midlertidig forskuttere investeringen.

Veg og trafiksikkerhet

Veg- og trafiksikkerhetstiltak

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor vei- og trafiksikkerhetstiltak. Tiltak til "Aksjon skolevei" er også en del av denne rammen, med statlig tilskudd kommer i tillegg til kommunal bevilgning.

Vann, avløp, renovasjon

Investeringer iht Vann- og avløpsplan

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor områdene vann, avløp og renovasjon. Aktiviteten innenfor rammen er i hovedsak fornyelse og forlengelse av eksisterende vann- og avløpsnett. Rammen dekker også investeringer i maskiner og utstyr innenfor samme område. For å kunne ivareta nødvendige investeringer for kapasitetsutvidelse av ledningsnettet, er det i budsjettet lagt inn en årlig investeringsramme på 30 mill. kroner.

Reservevann fra Porsgrunn, ledning over Frierfjorden

Kommunen som vannverkseier er i henhold til Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften) ansvarlig for å levere tilstrekkelig med drikkevann til enhver tid. For å sikre dette må den gjensidige leveringskapasiteten mellom Bamble og Porsgrunn utvides. Det er i dag en fungerende reservevannsledning mellom Bamble og Porsgrunn over Brevikstrømmen, men denne alene har ikke stor nok kapasitet til å dekke kommunenes behov ved bortfall av lokal vannforsyning. En ny ledning over Frierfjorden fra Surtebogen i Bamble til Versvika i Porsgrunn vil kunne sørge tilstrekkelig reservevannskapasitet for Bamble kommune. Budsjettforslaget baserer seg på erfaringspriser for tilsvarende ledningsanlegg. I tillegg er det lagt til usikkerhet knyttet til grunnforhold, trasevalg og andre omstendigheter rundt trafikken i Frierfjorden.

Kommunens tjenesteområder

Stabene

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	73 089	73 089	73 089	73 089
Sum Tekniske justeringer	1 619	1 619	1 619	1 619
Konsekvensjusteringer	1 619	1 619	1 619	1 619
Konsekvensjustert ramme	74 709	74 709	74 709	74 709
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Kommunal planstrategi og kommuneplan 2019-2020	-500	-500	-500	-500
Ramme: IKT investeringer	-280	-560	-840	-1 120
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-780	-1 060	-1 340	-1 620
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Stabene	-697	-697	-697	-697
Saldering 2020-2023 - Stabene	330	330	330	330
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022	0	-1 588	-3 176	-4 764
Sum Innsparingstiltak	-367	-1 955	-3 543	-5 131
Nye tiltak				
Bamble kirkelige fellesråd	500	500	500	500
Overføring skatteoppkreveren	90	90	90	90
Statsbudsjettet, ny lov om tros- og livssynssamfunn	-1 142	-1 142	-1 142	-1 142
Økt driftsramme IKT fellesutgifter	3 540	3 540	3 540	3 540
Økte kostnader pga nye rammeavtaler	700	700	700	700
Sum Nye tiltak	3 688	3 688	3 688	3 688
Nye tiltak og realendringer	2 541	673	-1 195	-3 063
Ramme 2021-2024	77 250	75 382	73 514	71 646

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Kommunal planstrategi og kommuneplan 2019-2020

Plan- og bygningsloven krever at planstrategien skal behandles innen ett år etter at nyvalgt kommunestyre er satt. I 2020 utarbeides ny planstrategi, og arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel startes opp. Gjeldende samfunnsdel for Bamble kommune ble vedtatt i kommunestyret 31.10.2013, K-sak 61/13. Arealdelen ble vedtatt av kommunestyret 18.06.2015, K-sak 41/15.

I planarbeidet vil det påløpe møtekostnader med videre, og det er også behov for midler til å benytte eksterne rådgivere. Det avsettes derfor totalt 1 mill. kroner til arbeidet med ny planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel, og oppstart av kommuneplanens arealdel, fordelt på 2019 og 2020. Denne bevilgningen utgår dermed fra 2021. Ytterligere midler må vurderes når planprosessene er avklart og kostnadene beregnet.

Ramme: IKT investeringer

Det bevilges årlige midler til nyinvesteringer på IKT. I forbindelse med de årlige investeringsbevilgningene er lagt inn en forutsetning om at disse skal gi en årlig budsjettmessig gevinstrealisering på 280.000 kroner. Innsparingen er forutsatt viderefordelt av IKT-forum på prosjektene og enhetene som tar i bruk nye systemer.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Stabene

For perioden 2019 – 2021 er det lagt inn en nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 55% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8.

Samlet innsparing for Stabene er på 2.091.000 kroner innen 2021. Innsparingene er fordelt med 1.046.000 kroner for Kirkelig fellelsråd, 520.000 kroner knyttet til tilskudd andre trossamfunn, og 525.000 kroner for Stabene.

For å sikre gjennomføringen av innsparingene anses det som nødvendig at det avsettes en stillingsressurs i staben. Ressursen skal sikre fremdrift i det overordnede arbeidet med å nå målet på 55 mill. kroner innen 2021, og skal også bistå alle enhetene i deres innsparingsprosesser.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Nye tiltak

Bamble kirkelige fellelsråd

Bamble kirkelige fellelsråd tildeles en årlig sum på kr.500.000,-, til å styrke driften av kirkegårder og anlegg, samt for å legge til rette for barne- og ungdomsarbeid. Forslag AP, SV og S

Statsbudsjettet, ny lov om tros- og livssynssamfunn

Den nye loven om tros- og livssynssamfunn vil gjelde fra 1. januar 2021. Dette innebærer at staten overtar ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Basert på anslag for utbetaling av tilskudd i 2020 og kommunenes administrative kostnader legges det til grunn at dette vil medføre en besparelse for kommunene på 467,8 mill. kroner i 2021, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Dette fordeles med et likt beløp per innbygger. Budsjettet tilskudd for 2021 tas ut.

Økt driftsramme IKT fellesutgifter

Virksomheten har behov for økt driftsramme på IKT-fellesutgifter i 2021 på 3,54 mill. kroner grunnet økning av kostnader til miniprofiler, driftsavtaler fellessystemer, kontingenter, lisenser, leide linjer og nye tiltak og prosjekter (MDM, Teams, moduler mm).

Økte kostnader pga nye rammeavtaler

Det mangler 700 000 kroner pga ny rammeavtale på multimaskiner og økt Kopinor avgift.

Overordnet ledelse

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	14 605	14 605	14 605	14 605
Sum Tekniske justeringer	551	551	551	551
Konsekvensjusteringer	551	551	551	551
Konsekvensjustert ramme	15 156	15 156	15 156	15 156
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
K-sak 48/18 Birkelandsprosjektet 2018-2021	0	-80	-80	-80
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	0	-80	-80	-80
Innsparingstiltak				
Innsparingskrav 2020 politisk virksomhet, utsatt til 2021	-378	-378	-378	-378
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Politisk	-379	-379	-379	-379
Saldering 2020-2023 Overordnet ledelse	230	230	230	230
Utsettelse innsparingskravet 2020-2021 for politisk virksomhet til 2022	757	0	0	0
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022	0	-321	-642	-963
Sum Innsparingstiltak	230	-848	-1 169	-1 490
Nye tiltak				
En ekstra møterunde 2021 pga økt saksmengde	140	0	0	0
Leie av lokaler til kommunestyremøter 2021	200	0	0	0
Økte kostnader valg 2021	292	0	0	0
Sum Nye tiltak	632	0	0	0
Nye tiltak og realendringer	862	-928	-1 249	-1 570
Ramme 2021-2024	16 018	14 228	13 907	13 586

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

K-sak 48/18 Birkelandsprosjektet 2018-2021

I K-sak 48/18 bevilget Bamble kommunestyre 80 000 kroner årlig i perioden 2018 – 2021 til Birkelandsprosjektet (gaveprofessorat), totalt 320 000 kroner.

Innsparingstiltak

Innsparingskrav 2020 politisk virksomhet, utsatt til 2021

Som en del av kommunens omstillingsarbeid var det forutsatt innsparinger også på politisk virksomhet. Samlet innsparingskrav som ble vedtatt for 2019-2021 var på 1,1 mill. kroner innen 2021. Innsparingskravet for 2020 ble utsatt til 2021.

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Politisk

For perioden 2019 – 2021 er det lagt inn en nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 50% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8. Samlet innsparing for overordnet ledelse er beregnet til totalt 1.136.000 kroner i perioden. I all vesentlighet er dette knyttet til politisk styring, og kontroll og revisjon.

Saldering 2020-2023 Overordnet ledelse

Rammen for rådmannens utviklingsmidler ble redusert med kr. 230 000 i 2020 til kr. 500 000. I tillegg til årlig bevilgning er det udisponerte midler avsatt på fond fra tidligere år. Reduksjonen var kun for 2020, kr 230 000 tilbakeføres rammen i 2021.

Utsettelse innsparingskravet 2020-2021 for politisk virksomhet til 2022

Det er ikke gjennomført eller planlagt innsparinger for 2020 eller 2021 for politisk virksomhet og innsparingskravet for disse to årene reverseres i 2021. Det må tas en ny gjennomgang av budsjettet og innsparinger for 2022 i løpet av 2021 slik at reelle tiltak kan defineres.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Nye tiltak

En ekstra møterunde 2021 pga økt saksmengde

Det legges opp til en ekstra møterunde i 2021 på grunn av økt saksmengde.

Leie av lokaler til kommunestyremøter 2021

Leie av Skjærgården hotell til kommunestyremøter

Økte kostnader valg 2021

Det må kjøpes inn nye valgavlukker på grunn av smittevern ifm koronaen som i tillegg er bedre tilpasset rullestolbrukere. Nye stempler må også kjøpes inn.

Det vil også bli økte kostnader på grunn av koronasmittevernet. Leie av "Valgborg" (rullende stemmelokale), ekstra bemanning i forbindelse med forhåndsstemming og antibacutstyr/munnbind.

Teknikk og samfunnsutvikling

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	54 445	54 445	54 445	54 445
Sum Tekniske justeringer	3 020	3 020	3 020	3 020
Konsekvensjusteringer	3 020	3 020	3 020	3 020
Konsekvensjustert ramme	57 465	57 465	57 465	57 465
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Ansette juridisk kompetanse på byggesak og tilsyn	300	300	300	300
Boliger Nustadbakken	-308	-308	-308	-308
Boliger Nustadjordet	14	14	14	14
Endringer gebyrområdene vann, avløp, renovasjon, slam, feiing, regulering, byggesak og oppmåling	-2 292	-4 141	-5 591	-6 030
Felles prosjekt Kragerø, miljø og næring i sammenheng med nasjonalparken	-100	-100	-100	-100
Gjennomføring av boligsosial handlingsplan prosjektperiode 2016-2020	-1 925	-1 925	-1 925	-1 925
Grasmyr, bygningsmessig drift nybygg ungdomsskole, sambruksareal, idrettshaller og svømmehall	9 070	17 240	17 240	17 240
Grasmyr, salg av Langesund ungdomsskole og andre lokaler, samt driftsbesparelse i fraflytta lokaler	-5 255	-10 510	-10 510	-10 510
Midlertidig tiltak 2017-20, drift skolebygg	-275	-1 090	-1 090	-1 090
Nytaksering av eiendomsskatt i 2020	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.	20	40	60	60
Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak	-50	-100	-150	-200
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-5 801	-5 580	-7 060	-7 549
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Teknikk og samfunnsutvikling	-1 872	-1 872	-1 872	-1 872
Saldering 2020-2023	3 000	3 000	3 000	3 000
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022	0	-2 969	-5 938	-8 907
Sum Innsparingstiltak	1 128	-1 841	-4 810	-7 779
Nye tiltak				
Drift Stathelle legesenter	977	977	977	977
Etablering Grenland Brann og Redning	0	0	6 776	6 394
Gamle Grasmyr ungdomsskole, driftskonsekvenser fremtidig bruk	0	0	0	0
Husleiereduksjon i kommunale boliger	500	500	500	500
Skipperhuset	50	50	50	50
Sommerferge langs Bamblekysten og driftstilskudd	499	499	499	499
Langesund turistservice				
Sum Nye tiltak	2 026	2 026	8 802	8 420
Nye tiltak og realendringer	-2 647	-5 395	-3 068	-6 908
Ramme 2021-2024	54 818	52 070	54 397	50 557

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Ansette juridisk kompetanse på byggesak og tilsyn

Juridisk kompetanse på byggesak og tilsyn er ansatt, kostnaden er estimert til 900 000 kr beregnet ut i fra et årsverk. Reduserte kostnader er estimert til ca 50-100 000 kr. Dette er juridiske oppdrag som i dag settes bort til ekstern advokat. Inntekter i form av ulovlighets- og overtredelsesgebyr er estimert til 200 000 kr. Netto budsjettvirkning blir da 600 000 kr.

Boliger Nustadbakken

Nustadbakken bofellesskap for mennesker med rus-/psykiske lidelser.

Bygging av Nustadbakken er ferdig. Det forventes innflytting desember 2020. Boligene er omsorgsboliger og går inn i ordningen med obligasjonslån (innskudd i omsorgsboliger). Tallene i økonomiplan er inntekter etter at driftsutgiftene er trukket fra. Alle leilighetene er subsidiert av Bamble kommune.

Sluttoppgjøret er ikke endelig. Prosjektet avsluttes i 2021.

Boliger Nustadjordet

Nustadjordet bofellesskap for personer med utviklingshemming/nedsatt funksjonsevne.

Bygging av Nustadjordet er ferdig, og beboerne flyttet inn august 2020. Boligene er omsorgsboliger og går inn i ordningen med obligasjonslån (innskudd i omsorgsboliger). Tallene i økonomiplan er inntekter etter at driftsutgiftene er trukket fra. Alle leilighetene er subsidiert av Bamble kommune.

Sluttoppgjøret er ikke endelig. Prosjektet avsluttes i 2021.

Endringer gebyrområdene vann, avløp, renovasjon, slam, feiing, regulering, byggesak og oppmåling

Avgiftene på vann, avløp, renovasjon og septik skal dekke kostnadene kommunen har ved å produsere tjenestene. Det foretas en budsjettkalkyle som tar med planlagte investeringer og øvrige kjente endringer i tjenestene. Deretter fastsettes gebyrinntektene for kommende år. Endret fremdrift i investeringene og økt kalkylerente kan medføre endringer i gebyrinntektene. Netto gebyrinntekter skal dekke indirekte kostnader, kalkulerte renter og avskrivninger på tidligere og planlagte investeringer.

Felles prosjekt Kragerø, miljø og næring i sammenheng med nasjonalparken

Ekstra midler lagt inn i budsjettet i 2019 (politisk) til å fremme arbeid med markedsføring av skjærgården og nasjonalparken.

Gjennomføring av boligsosial handlingsplan prosjektperiode 2016-2020

I 2015 ble NAV kompensert for økte sosialhjelpsutgifter til boutgifter som følge av økte husleier i kommunale boliger. Det ble igangsatt et arbeid med å utrede en kommunal bostøtteordning som et alternativ til sosialhjelp. Resultatet av dette arbeidet er avsluttet og det er besluttet at det ikke skal innføres kommunal bostøtteordning. Det foreslås at midlene beholdes i NAV. Ved en endring i kommunal subsidiering av boliger må effekten beregnes på og midlene i NAV ses på som en mulig finansieringskilde.

Fondsfinansierte midler i prosjektperioden 2016-2020 for gjennomføring av boligsosial handlingsplan tas ut fom. 2021.

Grasmyr, bygningsmessig drift nybygg ungdomsskole, sambruksareal, idrettshaller og svømmehall

Midler til bygningsmessig drift av nybygg på Grasmyr er lagt inn fra og med høsten 2021 iht.

kommunestyresak 27/19 "Framtidas ungdomsskole med tilhørende idrettshaller og svømmeanlegg - forprosjekt fase 2". I saken er brutto utgifter for nybygg angitt til å utgjøre 18,5 mill kroner for fullt driftsår. For 2021 er det lagt inn 6 måneders drift. Beløpene er kalkulert på ordinær måte i forhold til Holte-prosjektets kostnadsnøkler, men i løpet av våren 2021 må driften i forbindelse med oppstarten gjennomgås og budsjettbevilgningen for 2021 eventuelt justeres.

Utgifter til publikumssvømming, bemanning, salgs- og bilettinntekter, er skilt ut og må legges inn i budsjettet når valg av konsept er gjort.

Driftskonsekvenser av ombygging gamle grasmyr ungdomsskole er også skilt ut. Her vil det også komme egen sak.

Grasmyr, salg av Langesund ungdomsskole og andre lokaler, samt driftsbesparelse i fraflytta lokaler

Fra 2021. Besparelse fra drift av fraflytta lokaler i forbindelse med innflytting i nye lokaler på Grasmyr.

Midlertidig tiltak 2017-20, drift skolebygg

Det er gitt en midlertidig bevilgning som kompensasjon for et innsparingskrav knyttet til drift av skolebygg. Innsparing kan først gjennomføres når utbyggingen av ny ungdomsskole er ferdig. Tiltaket bortfaller fra 2022, og må ses i sammenheng med driften av ny skole på Grasmyr.

Nytaksering av eiendomsskatt i 2020

I 2021 er det ti år siden siste eiendomstaksering. Nytaksering skal dermed gjennomføres i 2020 og 2021, og kostnaden ved dette arbeidet er foreløpig anslått til 5 mill. kroner. Deler av kostander føres på 2020 og resten føres på 2021 når taksten er slutført.

Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.

Liten årlig justering av ramme for å kompensere for merutgifter til vedlikehold av park og friområder.

Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak

Energibesparelse i forbindelse med investering i nye ENØK-tiltak(energi økonomisering) i kommunale bygg.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Teknikk og samfunnsutvikling

For perioden 2019 – 2021 er det lagt inn en nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 50% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8.

Samlet innsparing for hele perioden er 5,616 mill. kr. Innsparingen er fordelt likt på alle tre år.

Delutredninger;

- Gjennomgang av kommunale bygg og eiendommer. Sak politisk behandlet, gevinstrealisering gjenstår.
- Gjennomgang av kommunens boligforvaltning. Avsluttes første halvår 2021.
- Heltidskultur. Lite deltidsstillinger i enheten.
- Gjennomgang av enhetens budsjett og regnskap. Påbegynt 2020.

Saldering 2020-2023

For å få kommunens budsjett i balanse måtte alle enheter bidra med innsparing i 2020 budsjettet.

Virksomheten teknikk og samfunnsutvikling bidro med 3 mill. kroner(engangsbeløp i 2020).

Korrigeres for dette i rammen for 2021 og fremover.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Nye tiltak

Drift Stathelle legesenter

Driftskostnader av å leie Stathelle legesenter, andre kostnader, lokaler, lys/varme, leie lokaler iht husleieavtale.

Etablering Grenland Brann og Redning

Kommunestyret behandlet i sak 75/20 - Representantskapsmøte 23.09.2020 - Grenland brann og redning IKS - 2020. Til saken lå det forslag til budsjett for kommende periode, og Bambles tilskudd til Grenland brann og redning IKSer er derfor lagt inn slik det frekmommer i saken for 2021-2024.

Gamle Grasmyr ungdomsskole, driftskonsekvenser fremtidig bruk

Det er ikke lagt inn driftsbudsjett fremover for gamle Grasmyr ungdomsskole. Driftsmessig konsekvenser avklares i forbindelse med sak om etterbruk. Ferdig utbygging og drift av bygget er forventet nyåret 2023.

Husleiereduksjon i kommunale boliger

For å snu utviklingen med stadig økte boutgifter settes det av kr 500.000 hvert år i perioden til husleiereduksjon i kommunale boliger. Forslag fra AP, SV og S

Skipperhuset

Skipperhuset er i følge legatet kommunens ansvar når det gjelder vedlikehold. Dette har aldri blitt innarbeidet i budsjettene. Vi ber derfor om en årlig sum for drift av dette bygget.

Sommerferge langs Bamblekysten og driftstilskudd Langesund turistservice

Prosjektet med sommerferge langs Bamblekysten har vært en suksess og det settes av kr 499.000,- hvert år i perioden til videreføring. Inkludert i beløpet er også en støtte til Langesund turistservice på kr 80.000,-. Forslag AP, SV og SP

Skole og barnehage

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	256 452	256 452	256 452	256 452
Sum Tekniske justeringer	-456	-456	-456	-456
Konsekvensjusteringer	-456	-456	-456	-456
Konsekvensjustert ramme	255 997	255 997	255 997	255 997
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Endring i befolkningssammensetning i kommunen, reduksjon elevtall	-803	-1 347	-2 491	-4 532
Konsekvenser av bemannings- og pedagognorm i barnehage for tilskudd til private barnehager	3 200	3 200	3 200	3 200
Midlertidig tiltak til ny ungd.skole tas i bruk i 2020 - overgangsordn. undervisv	-250	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	2 147	-147	-1 291	-3 332
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Skole og barnehage	-2 248	-2 248	-2 248	-2 248
Saldering 2020-2023 Skole og barnehage	-877	-777	-777	-777
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022	0	-5 958	-11 917	-17 875
Sum Innsparingstiltak	-3 125	-8 983	-14 942	-20 900
Nye tiltak				
Barnehage, økt buffer i kommunale barnehager	700	700	700	700
Redusere behovet for fådeling Herre og Rønholt skole	300	300	300	300
Statsbudsjettet - Barnehager - lovregler om psykososialt barnehagemiljø og internkontroll	23	23	23	23
Statsbudsjettet - Moderasjonsordninger SFO, helårseffekter inntektsgradering 1.-2. trinn og gratis sfo 5.-7. trinn	293	293	293	293
Statsbudsjettet - Ny gjennomføringsløsning eksamener og prøver	-18	-18	-18	-18
Statsbudsjettet - SFO 3. og 4. trinn høst 2021, moderasjonsordning pga lav inntekt	65	65	65	65
Statsbudsjettet - Tilskudd private barnehager	-215	-215	-215	-215
Øke antall lærere slik at skolene i Bamble oppfyller lærernormen.	4 266	4 875	4 875	4 875
Økning antall barn Grasmyr naturbarnehage	1 629	1 929	2 349	2 349
Økning antall barn Nustad barnehage	529	627	829	829
Sum Nye tiltak	7 572	8 579	9 201	9 201
Nye tiltak og realendringer	6 594	-551	-7 032	-15 031
Ramme 2021-2024	262 591	255 446	248 965	240 966

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Endring i befolkningssammensetning i kommunen, reduksjon elevtall

Rammen for enhet skole og barnehage blir hvert år korrigert for elevtallsreduksjonen.

Siden skoleåret ikke er likt budsjettåret så brukes elevtallsdataene fra GSI-rapporteringen pr 01.10 for å beregne trekket neste skoleår. Det vil si at reduksjonen i elevtall for skoleåret 2020/21 først vil få effekt for skoleåret 2021/22. For 2021/2022 utgjør dett en nedgang på 4 elever.

Endringene i elevtall for resten av handlingsprogramperioden hentes fra SSB.

Konsekvenser av bemannings- og pedagognorm i barnehage for tilskudd til private barnehager

Norm for pedagogisk bemanning ble sist endret 22.06.2018.

Dette medførte en økning av bemanningen i kommunale barnehager i 2019.

§ 1 Norm for pedagogisk bemanning, står det at «*Barnehagen skal ha minst en pedagogisk leder per syv barn under tre år og en pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder*». For Bamble kommune betydde dette en økning med 5 pedagogstillinger i 2019.

Tilskudd til private barnehager for 2021 regnes ut fra regnskapstall for kommunale barnehager i 2019, noe som medfører en økning på 3,2 mill i tilskudd til de private barnehagene i 2021.

Midlertidig tiltak til ny ungd.skole tas i bruk i 2020 -overgangsordn. undervisv

Kommunestyret vedtok i sak 60/16, Framtidas ungdomsskolestruktur i Bamble, 2. gangsbehandling, at nåværende ungdomsskolestruktur skal opprettholdes inntil den nye skolen på Grasmyr tas i bruk. Som en følge av dette bevilget kommunestyret i budsjettvedtaket i desember 2016 ekstra midler til skolene. Midlene brukes til å utjevne forskjeller mellom skolene i det pedagogiske tilbudet. Det betyr at fra skolestart høsten 2020 fram til den nye skolen tas i bruk høsten 2021, vil det ikke være ressurser til å utjevne forskjeller i det pedagogiske tilbudet i skolene. Dette vil få negative konsekvenser spesielt for de minste skolene.

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Skole og barnehage

Enheten har som tidligere nevnt i tatt disse innsparingene/omstillingene på rammetimer/ lønnsbudsjett. Dette har medført at vi ikke klarer å opprettholde pedagognormen i skolene. For våren 2021 er det foreslått å buke 1,2 mill av fondsmidlene, den øvrige innsparingen vil vi måtte komme tilbake til. Bamble har i følge kostra sammenligninger med noenlunde like kommuner høyere utgifter til transport , SFO tilbudet og styrket tilbud til førskolebarn. Vi vil derfor se på om vi på disse områdene kan finne innsparingsmuligheter.

Saldering 2020-2023 Skole og barnehage

Det ble i 2020 lagt inn flere salderingstiltak. Da skolene legger sine årsbudsjetter knyttet til skoleåret vil en del av disse tiltakene først få helårsvirkning i 2021. Dette gjelder:

- Avslutning av lisens til Kikora, her gjenstår 55 000 kroner
- Redusksjon i ledelsesressurs i de små skolene våreffekten gjenstår 318 000 kroner
- Fådeling av Herre og Rønholt skole våreffekt 1 150 000 kroner

I budsjettet for 2020 ble skolematordningen 743 000 foreslått innspart, i budsjettbehandlingen ble det tilbakeført 200 000 kroner i 2020, og her er det lagt inn en opptrapping med ytterligere 500 000kroner i 2021 og 600 000kroner i 2022

I tillegg ble det vedtatt å legge ned Paletten (Vekomstilbud for flerspråklige elever) fra høsten 2021. Her jobber vi fortsatt med hvordan dette tilbudet bør organiseres for å gi denne målgruppen et best mulig skoletilbud. 320 000 kroner

Legge ned Paletten fra høsten 2021

Paletten velkomstavdeling for nyankomne flerspråklige elever ble opprettet som fast tjeneste under skole og barnehage fra 01.01.16. De siste årene er antall elever i målgruppen blitt færre, og det er satt ned en arbeidsgruppe for å utrede hvordan tilbudet skal organiseres framover. Ved å legge ned avdelingen vil disse elevene måtte ivaretas på nærskolene, og mye av ressursene som i dag går til å drifte Paletten, vil måtte følge med tilbake, men det er mulig å spare inn noe til administrativt arbeid/ledelse av avdelingen.

Dette beløper seg til en årlig innsparing på 320 000 kroner i 2021-2023.

Statsbudsjett 2020, innlemming tilskudd til leirskoleopplæring

Tilskudd til leirskoleopplæring innlemmes i rammetilskuddet med totalt 56,1 mill. kroner. For Bamble utgjør dette 144 000 kroner.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Skole og barnehage **Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021 også kalt omstillingsprosjektet.**

Enheten har som tidligere nevnt i tatt disse innsparingene/omstillingene på rammetimer/ lønnsbudsjett. Dette har medført at vi ikke klarer å opprettholde pedagognormen i skolene. For våren 2021 er det foreslått å buke 1,2 mill av fondsmidlene, den øvrige innsparingen vil vi måtte komme tilbake til. Bamble har i følge kostra sammenligninger med noenlunde like kommuner høyere utgifter til transport , SFO tilbudet og styrket tilbud til førskolebarn. Vi vil derfor se på om vi på disse områdene kan finne innsparingsmuligheter.

Saldering 2020-2023 Skole og barnehage

Det ble i 2020 lagt inn flere salderingstiltak. Da skolene legger sine årsbudsjetter knyttet til skoleåret vil en del av disse tiltakene først få helårsvirkning i 2021. Dette gjelder:

- Avslutting av lisens til Kikora, her gjenstår 55 000 kroner
- Reduksjon i ledelsesressurs i de små skolene våreffekten gjenstår 318 000 kroner
- Fådeling av Herre og Rønholt skole våreffekt 1 150 000 kroner

I budsjettet for 2020 ble skolematordningen 743 000 foreslått innspart, i budsjettbehandlingen ble det tilbakeført 200 000 kroner i 2020, og her er det lagt inn en opptrapping med ytterligere 500 000 kroner i 2021 og 600 000 kroner i 2022

I tillegg ble det vedtatt å legge ned Paletten (Vekomstilbud for flerspråklige elever) fra høsten 2021. Her jobber vi fortsatt med hvordan dette tilbudet bør organiseres for å gi denne målgruppen et best mulig skoletilbud. 320 000 kroner

Legge ned Paletten fra høsten 2021

Paletten velkomstavdeling for nyankomne flerspråklige elever ble opprettet som fast tjeneste under skole og barnehage fra 01.01.16. De siste årene er antall elever i målgruppen blitt færre, og det er satt ned en arbeidsgruppe for å utrede hvordan tilbudet skal organiseres framover. Ved å legge ned avdelingen vil disse elevene måtte ivaretas på nærskolene, og mye av ressursene som i dag går til å drifte Paletten, vil måtte følge med tilbake, men det er mulig å spare inn noe til administrativt arbeid/ledelse av avdelingen.

Dette beløper seg til en årlig innsparing på 320 000 kroner i 2021-2023.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Nye tiltak

Barnehage, økt buffer i kommunale barnehager

Det settes av kr 700.000,- hvert år i perioden til å skape en liten overkapasitet i barnehage. Forslag AP, SV og S

Redusere behovet for fådeling Herre og Rønholt skole

Det settes av kr 300.000,- hvert år i perioden til å redusere behovet for fådeling på Herre og Rønholt skoler. Forslag AP, SV og SP

Statsbudsjettet - Barnehager - lovregler om psykososialt barnehagemiljø og internkontroll

Regulering av barnehagemiljø m.m. – helårseffekt av endring i 2020. Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2020 ble rammetilskuddet økt med 5 mill. kroner i tilknytning til forslag om regulering av barnehagemiljø i Prop. 96 L (2019–2020). Som kompensasjon for helårseffekten økes rammetilskuddet med ytterligere 4,9 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet

Statsbudsjettet - Moderasjonsordninger SFO, helårseffekter inntektsgradering 1.-2. trinn og gratis sfo 5.-7. trinn

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.–2. trinn – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre en nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2. trinn fra skoleåret 2020/2021. Rammetilskuddet ble økt med 58,2 mill. kroner. Endringen får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet blir derfor økt med ytterligere 83,7 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet. Bambles andel for 2021 er på 215 000 kroner.

Gratis SFO for elever med særskilte behov 5.-7. trinn - helårseffekt av endring i 2020.

Gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn – helårseffekt av endring i 2020. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn fra skoleåret 2020/ 2021. Kommunene ble kompensert ved en økning i rammetilskuddet på 21 mill. kroner. Tiltaket får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet økes derfor med ytterligere 30,2 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet. Bambles andel for 2021 er på 78 000 kroner.

Statsbudsjettet - Ny gjennomføringsløsning eksamener og prøver

Ny gjennomføringsløsning for prøver og eksamener En universelt utformet gjennomføringsløsning for prøver og eksamener avlaster kommunesektoren og er anslått å gi besparelser i 2021 på 8,2 mill. kroner for sektoren samlet. Som følge av dette reduseres rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner med hhv. 7,4 og 0,8 mill. kroner. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet

Statsbudsjettet - SFO 3. og 4. trinn høst 2021, moderasjonsordning pga lav inntekt

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.–4. trinn

Regjeringen foreslår å utvide ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til også å omfatte 3.–4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Som kompensasjon økes rammetilskuddet i 2021 med 25 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Helårseffekten er på 60 mill. kroner. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet.

Bambles andel for 2021 er på 65 000 kroner.

Statsbudsjettet - Tilskudd private barnehager

Pensjon i private barnehager – redusert tilskudd og skjermingsordning. Regjeringen foreslår å nedjustere pensjonstilskuddet til private barnehager fra 1. januar 2021. Nedjusteringen innebærer en reduksjon i pensjonspåslaget fra dagens 13 pst. til 11 pst. av kommunens lønnskostnader. Årsaken er at private barnehager i gjennomsnitt har lavere pensjonsutgifter enn de får tilskudd til. For å skjerme barnehager med svak økonomi foreslår regjeringen å innføre en overgangsordning med gradvis reduksjon i pensjonstilskuddet for enkeltstående barnehager. Reduksjonen i pensjonstilskuddet gir en besparelse for kommunene på 351,4 mill. kroner, mens skjermingsordningen innebærer utgifter på 135,6 mill. kroner. Dette gir en nettoeffekt på 215,8 mill. kroner i 2021, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Uttrekket fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet.

Bamble blir trukket 903 000 kroner i rammetilskudd for reduksjonen og får 348 000 til å dekke kostnadene ifm kompensasjonsordningen. Kommunen har beregnet reduksjonen til 832 000 kroner og kompensasjonsordningen til 447 000 kroner, et avvik på 170 000 kroner som enheten er korrigert for. Bamble kommune har 2 private barnehager som inngår i et foretak eller foretaksgruppe.

Øke antall lærere slik at skolene i Bamble oppfyller lærernormen.

Opplæringsloven 14A-1)

Opplæringslovens §14A-1. Krav til forholdstal mellom lærer og elever i grunnskolen. « På ein grunnskole skal forholdet mellom talet på lærar og elevar i ordinær undervisning frå 1 august 2019 maksimalt vere:

- a. 15 elevar per lærar på 1.-4. årstrinn
- b. 20 elevar per lærar på 5.-7. årstrinn
- c. 20 elevar per lærar på 8.10.årstrinn.

Skoleeigarar kan fram til 1 august 2020 fråvike desse krava dersom dei ikkje har fått søkjarar som fyller kompetansekrava for tilsetjing etter opplæringslova § 10-1. Det må takast avgjerd om dette for kvart halvår. Stillingane må lysast ut minst kvart halvår.»

For skoleåret 2020/2021 oppfyller ikke følgende skoler lærenormen:

Skole/trinn	Mangler årsverk	Antall elever pr årsverk (Norm står i parentes)
Herre skole 1-4	-0,2 årsverk	15,9 (15)
Herre skole 5 -7	-0,4 årsverk	23,6 (20)
Herre skole 8-10	-0,1 årsverk	20,6 (20)
Samlet Herre	-0,7 årsverk	
Rugtvedt skole 1-4	-0,6 årsverk	16,2(15)
Langesund b.sk 1-4	-1,4	17,3(15)
Stathelle b.sk 1-4	-2,8	19,3 (15)
Grasmyr U 8-10	-1	21,4(20)
Samlet mangler vi	-6,5 årsverk	

Tallene er hentet fra foreløpig tall hos udir. knyttet til gsi statistikk.

De skolene/trinnene som går med + kan ikke overføres da det trengs en lærer på et trinn uansett om der er 12 eller 15 elever, men dersom det er færre elever vil dette vises som et + i årsverk.

Kontering: Sum: ca 4 875 000 (har regnet 750 000 pr. stilling.

Økning antall barn Grasmyr naturbarnehage

For å kunne gi et tilbud til alle barn med rett til barnehageplass høsten 2020 måtte kommunen opprette 18 nye barnehageplasser, 9 av disse er i Grasmyr barnehage. Dette medfører at vi måtte øke bemanningen med 3,5 årsverk.

Bemanningsnormen er:

- En ansatt per 3 barn når barna er under 3 år
- En ansatt per 6 barn når barna er over 3 år

Pedagognormen er:

- En pedagogisk leder per 7 barn når barna er under 3 år
- En pedagogisk leder per 14 barn når barna er over 3 år

Oversikt barn 2020 – 2021 ut fra innstilling:

Små barn (33) omgjort til store plasser: 66

Store barn: 36

Antall store plasser: 102

102 (100% plasser) store barn utløser 9 fagarbeidere og 8 pedagoger = grunnbemanning på 17.

	Bemanning 2019 - 2020	Bemanning 2020 - 2021	Behov
Pedagognorm	6	8	2
Fagarb/ass	7,30	9	1,70
Grunnbemanning	13,30	17	3,70

Økning antall barn Nustad barnehage

For å kunne gi et tilbud til alle barn med rett til barnehageplass måtte vi høsten 2020 opprette 18 nye barnehageplasser. 9 av disse er i Nustad barnehage. Dette medførte at vi måtte øke bemanningen med 1,5 årsverk.

Kultur og oppvekst

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	92 167	92 167	92 167	92 167
Sum Tekniske justeringer	2 340	2 340	2 340	2 340
Konsekvensjusteringer	2 340	2 340	2 340	2 340
Konsekvensjustert ramme	94 507	94 507	94 507	94 507
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	0	0	0	0
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Kultur og oppvekst	-3 276	-3 276	-3 276	-3 276
Saldering 2020-2023 Kultur og oppvekst	-60	-60	-60	-60
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022	0	-2 039	-4 078	-6 117
Sum Innsparingstiltak	-3 336	-5 375	-7 414	-9 453
Nye tiltak				
Aktiv fritid i regi av Bamble IF	350	350	350	350
Drift av Langøyastytet og kystkulturarbeid	200	200	200	200
Fritidsklubber	350	350	350	350
Natteravn	50	50	50	50
Statsbudsjettet - Utlekking frivilligsentraler	-421	-421	-421	-421
Statsbudsjettet - Utvidet aldersgrense ettervern barnevernet	62	62	62	62
Statsbudsjettet, særskilt satsing på barn og unges psykiske helse.	277	277	277	277
Telemark museum, forvaltningsavtale	100	0	0	0
Sum Nye tiltak	968	868	868	868
Nye tiltak og realendringer	-2 368	-4 507	-6 546	-8 585
Ramme 2021-2024	92 139	90 000	87 961	85 922

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Kultur og oppvekst

Det er foreslått å redusere enhetens budsjetttramme 9,2 mill. for hele perioden fordelt på 2,7 mill i 2019, resterende beløp fordeles likt 2020 og 2021. Innsparing av en slik størrelse vil få store konsekvenser for kommunens kultur og velferdstilbud.

Enheten vil foreta sine innsparinger ved å:

- Foreslå og gjennomføre bemanningsreduksjoner gjennom effektivisering, organisering og nedbygging av tjenester.
- Foreslå og gjennomføre reduksjon av driftskostnader gjennom driftsendringer, effektivisering og mulighet for økte inntekter
- Heltidskultur

Enheten klarte sine innsparinger i 2019, uten bruk av fond. Ved å trekke inn kommunens egenandel til å finansiere tjenester til enslige mindreårige. Tjenesten er i ferd med å bygges ned, og 7 ansatte ble omplassert i 2019. I tillegg er en stilling som spesialpedagog ved voksenopplæringen trukket inn.

Saldering 2020-2023 Kultur og oppvekst

Det ble gjennomført salderingstiltak i enheten på til sammen 2 mill. kroner i 2020. I 2021 blir det i tillegg lagt til en reduksjon på 60 000 kroner da innsparingskravet ikke kunne effektueres før i 2021.

Legge ned styret for Langøya og kystkultur

På bakgrunn av kommunens innsparingsbehov og endringer i Kommuneloven foreslår vi å legge ned felles styre for Langøya og kystkulturarbeidet.

I K-sak 4/12 ble det etablert et felles styre for Langøya og kystkulturarbeidet.

Styrets oppgaver er:

- a. Følge opp den til en hver tid gjeldene Handlingsplan for kystkultur.
- b. Påse at Langøya blir forvaltet i samsvar med skipsreder Skougaards testamentet og bidra til at øya blir disponert i samsvar med kommunens interesser og Forvaltningsplan for Langøya landskapsvernområde.

Styret består av politikere, representanter for ulike lag og foreninger og representanter fra kommunens administrasjon. Da det nå er større fokus på skillet mellom administrasjon og politikk foreslås styret lagt ned, og oppgavene overført til administrasjonen.

Dette beløper seg til en årlig innsparing på 60 000 kroner i 2021-2023.

Reduksjoner tatt i 2020:

Redusere 1,1 årsverk for kultur og oppvekst

Det ble spart inn 600 000 kroner på avdeling Fritid for barn og unge og 100 000 på virksomhet kultur. Dette beløper seg til en årlig innsparing på 700 000 kroner i 2020-2023.

Redusere museumsarbeidet

Bamble kommune bruker ca 530.000 til kjøp av musemstjenester av Telemark Museum hvert år. Dette reduseres med 400.000 med virkning fra 2021. Restbeløp på ca 130.000 beholdes for å ha en buffer til å finansiere eventuell alternativ oppbevaring for viktige museumsgjenstander som pr i dag oppbevares på Telemark museum.

Dette beløper seg til en årlig innsparing på 400 000 kroner i 2020-2023.

Redusere tilskudd til lag og foreninger

Enheten fikk fullmakt til å vurdere hvilke tilskuddsordninger som må reduseres ut fra søknader og behov som kommer. Dette beløper seg til en årlig innsparing på 500 000 kroner i 2020-2023.

Redusere utgiftene til økonomisk sosialhjelp

Både Nav og flyktningetjenesten jobber aktivt med å få personer som mottar økonomisk sosialhjelp over i arbeid eller utdanning. De har det siste året lyktes svært godt med arbeidet. Enheten foreslår derfor å redusere utgiftene til sosialhjelp med en årlig innsparing på 200 000 kroner i 2020-2023.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Nye tiltak

Aktiv fritid i regi av Bamble IF

Prosjektet «Aktiv fritid» i regi av Bamble IF gis et tilskudd på kr 350.000,- hvert år i perioden slik at tilbudet kan videreføres og utvikles. Forslag AP, SV og SP

Drift av Langøyastyret og kystkulturarbeid

Det settes av kr 200.000,- i perioden til drift av Langøya-styret og styrking av arbeidet med kystkulturarbeid. Forslag AP, SV og S

Fritidsklubber

Det settes av kr 350.000,- hvert år i perioden til drift av fritidsklubber for å opprettholde tilbudet på Herre og Rønholt. Forslag AP, SV og SP

Natteravn

De to siste årene er det prøvd ut en ny modell for natteravnsordningen. Frivillige lag og foreninger kan søke om å få oppdraget med natteravn og få kroner 50 000 for gjennomføringen. Ønsker tilskudd til å fortsette ordningen.

Statsbudsjettet - Utlekking frivilligsentraler

Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2021, jf. Innst. 383 S (2019–2020), ba Stortinget regjeringen sørge for at finansieringen av frivilligsentraler overføres til et øremerket tilskudd fra 2021 (vedtak 724). Det overføres derfor 206,8 mill. kroner fra rammetilskuddet til kap. 315, post 60 på Kulturdepartementets budsjett. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kulturdepartementet.

Statsbudsjettet - Utvidet aldersgrense ettervern barnevernet

Utvidet aldersgrense for rett til ettervern i barnevernet. Ved behandlingen av Prop. 84 L (2019–2020) sluttet Stortinget seg til å utvide aldersgrensen for rett til ettervern i barnevernet fra 23 til 25 år. Som kompensasjon for kommunenes merutgifter økes rammetilskuddet med 24 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020– 2021) for Barne- og familiedepartementet

Statsbudsjettet, særskilt satsing på barn og unges psykiske helse.

100 mill. kroner av realveksten i frie inntekter er begrunnet med en særskilt satsing på barn og unges psykiske helse. Bambles andel er på 277 000 kroner.

Telemark museum, forvaltningsavtale

I kommunestyresak 85/19 Budsjett 2020 og handlingsprogram 2020 - 2023 vedtok kommunestyret å si opp samarbeidsavtalen med Telemark museum. Samtidig ble budsjettet for museumsarbeid redusert med 400.000 fra 530.000 til 130.000.

I kommunedirektørens forslag til budsjett for 2020 og handlingsprogram for 2020 - 2023 het det: "Bamble kommune bruker ca. 530.000 til kjøp av museumstjenester av Telemark Museum hvert år. Enheten foreslår at dette reduseres med 400.000 med virkning fra 2021. Restbeløp på ca. 130.000 beholdes for å ha en buffer til å finansiere eventuell alternativ oppbevaring for viktige museumsgjenstander som pr i dag oppbevares på Telemark museum."

Høsten 2020 har Bamble kommune inngått en kortsiktig magasinavtale for 2021. Denne avtalen har en kostnad på 250.000 og budsjettet for museumsarbeid bør derfor styrkes med 100.000 for 2021. Det samme beløpet er lagt inn i hele handlingsprogramperioden slik at det er økonomisk mulig å forlenge magasinavtalen med Telemark museum dersom kommunestyret ønsker det.

Hensikten med den midlertidige magasinavtalen er kjøpe tid for å kunne foreta en rolig og ryddig vurdering, i samarbeid med frivillige foreninger og lokale museumsildsjeler, av framtidige løsninger for registrering, oppbevaring, forvaltning og tilgjengeliggjøring av Bamble kommunes museumsgjenstander og museumssamlinger.

I 2021 ønsker kommunedirektøren å gjennomføre en bred prosess for å avklare kostnader og muligheter for lokale kommunale eller frivillige magasinløsninger.

Helse og omsorg

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	321 457	321 457	321 457	321 457
Sum Tekniske justeringer	3 470	3 470	3 470	3 470
Konsekvensjusteringer	3 470	3 470	3 470	3 470
Konsekvensjustert ramme	324 927	324 927	324 927	324 927
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Boliger Nustadbakken	5 412	5 412	5 412	5 412
Boliger Nustadjordet	3 836	3 836	3 836	3 836
Kjøp av pasientlister fra Stathelle legesenter	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
K-sak 41/19 Kjøp av omsorgsplass	-2 140	-3 400	-3 400	-3 400
K-sak 42/19 Alarmsentralen Telemark/Responscenteret.	-473	-1 023	-1 023	-1 023
Ny tjeneste overført fra spesialisthelsetjenesten	550	550	550	550
Planlegging Vissestad	200	500	0	0
Saldering 2020-2023 Helse og omsorg	0	0	230	0
Økt bemanning Rugtvedt avlastningsbolig (påvente etablering Nustadjordet)	-573	-573	-573	-573
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	2 312	802	532	302
Innsparingstiltak				
Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Helse og omsorg	-9 861	-9 861	-9 861	-9 861
Saldering 2020-2023 Helse og omsorg	60	60	60	290
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022	0	-7 547	-15 093	-22 640
Sum Innsparingstiltak	-9 801	-17 348	-24 894	-32 211
Nye tiltak				
Drift Stathelle legesenter	-977	-977	-977	-977
Manglende budsjett husleie hjemmetjenesten øst	516	516	516	516
Nye og økte vedtak om brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	7 636	7 636	7 636	7 636
Statsbudsjettet - Habilitering, avlastning funksjonshemmede	277	0	0	0
Statsbudsjettet - Handlingsplan for fastlegeordningen	1 027	1 027	1 027	1 027
Statsbudsjettet - Økt innslagspunkt for ressurskrevende brukere 2021	1 242	1 242	1 242	1 242
Statsbudsjettet, endring PU-verdi 2021, ressurskrevende brukere	405	405	405	405
Statsbudsjettet, økt innslagspunkt ressurskrevende brukere 2020	1 242	1 242	1 242	1 242
Sum Nye tiltak	11 368	11 091	11 091	11 091
Nye tiltak og realendringer	3 879	-5 455	-13 271	-20 818
Ramme 2021-2024	328 806	319 472	311 656	304 109

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Boliger Nustadbakken

Nustadbakken bofellesskap for mennesker med rus-/psykiske lidelser.

Bygging av Nustadbakken er ferdig. Det forventes innflytting desember 2020. Boligene er omsorgsboliger og går inn i ordningen med obligasjonslån (innskudd i omsorgsboliger). Tallene i økonomiplan er inntekter etter at driftsutgiftene er trukket fra. Alle leilighetene er subsidiert av Bamble kommune.

Sluttoppgjøret er ikke endelig. Prosjektet avsluttes i 2021.

Boliger Nustadjordet

Nustadjordet bofellesskap for personer med utviklingshemming/nedsatt funksjonsevne. Bygging av Nustadjordet er ferdig, og beboerne flyttet inn august 2020. Boligene er omsorgsboliger og går inn i ordningen med obligasjonslån (innskudd i omsorgsboliger). Tallene i økonomiplan er inntekter etter at driftsutgiftene er trukket fra. Alle leilighetene er subsidiert av Bamble kommune. Sluttoppgjøret er ikke endelig. Prosjektet avsluttes i 2021.

Kjøp av pasientlister fra Stathelle legesenter

Stathelle legesenter ble overtatt av Bamble kommune i februar 2020.

K-sak 41/19 Kjøp av omsorgsplass

Avvikling av privat omsorgsplass er utsatt med 3 måneder inn i 2021 grunnet forsinkelser i ferdigstillelse i Nustadbakken.

K-sak 42/19 Alarmsentralen Telemark/Responscenteret.

Iht til k-sak 7/19 og k-sak 42/19, deltok Bamble kommune også i 2020 i Alarmsentralen Telemark/Responscenteret, da vi ikke har alternativt mottak for trygghetsalarmer og annen trygghetsskapende teknologi.

Grunnet koronapandemien og omstillings- og nedbemanningsprosessen, har enheten ikke hatt mulighet til vurdere andre responscenterløsninger. Bamble kommune må derfor være tilsluttet Alarmsentralen Telemark/Responscenteret også i 2021.

Ny tjeneste overført fra spesialisthelsetjenesten

Ny tjeneste overført fra spesialisthelsetjenesten.

Planlegging Vissestad

I henhold til k-sak 85/19 starter planleggingen av nytt Vest-Bamble aldershjem i 2021.

Økt bemanning Rugtvedt avlastningsbolig (påvente etablering Nustadjordet)

Økt bemanning Rugtvedt avlastningsbolig i 2020 pga påvente av etablering av Nustadjordet.

Innsparingstiltak

Nedjustering av merforbruk sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8 2019-2021. Helse og omsorg

For perioden 2019 – 2021 er det lagt inn en nedjustering av kostnadsnivået i tjenestene med 50% av merforbruket sammenlignet med KOSTRA-gruppe 8.

Innsparing 2019-2021 er i underkant av 30 mill. kroner, og helse og omsorg arbeider med innsparing og reduksjon av kostnader og tjenestenivå. Konsulentselskapet Agenda Kaupang bistår enheten i dette arbeidet.

Heltidskultur

Det arbeides med implementering av heltidskultur i kommunalområdet. Dette er imidlertid en møysommelig prosess, da turnusvirksomhet er avhengig av å ha et visst antall personer på arbeid til enhver tid. Det arbeides med alternative turnusordninger, blant annet langvakter i helgene.

Mange avdelinger har iverksatt langvaktturnus i helgene, og flere arbeider med det. Dette vil bedre situasjonen noe, men det er en lang vei å gå med mindre kommunalområdet får tilført betydelige økonomiske ressurser.

Status innsparing 2020

Kommunalområdet har i 2019 og 2020 arbeidet med bemanningsplaner og turnusplaner/arbeidstidsordninger. Noe bemanningsreduksjon hadde effekt allerede i 2019, mens videre planlagt bemanningsreduksjon, har hatt effekt fra 2020 og utover. Så langt har enheten redusert med rundt 22 årsverk. Det er også planlagt ytterligere reduksjoner fra 2021. På grunn av økte kostnader i forbindelse med koronapandemien, og økte kostnader til brukerstyrt personlig assistanse, vil kommunalområdet ikke innsparingskravet for 2020.

Fondsbruk 2020

Kommunalområdet ligger an til et overforbruk i 2019. Overforbruket dekkes av kommunalrådets driftsfond.

Saldering 2020-2023 Helse og omsorg

Salderingstiltak har hittil ikke har inngått i enhetens omstillings- og innsparingsprosess. Enheten ser på tjenester som ikke er lovpålagte, og fjerner disse i den grad det vil kunne gi økonomisk gevinst. I all hovedsak har enheten kun lovpålagte tjenester. salderingen fordeler seg på følgende tiltak:

Redusert bruk støttekontakt/omsorgslønn

Trenden viser at det er en nedgang i behov for støttekontakt og omsorgslønn. Tiltaket beløper seg til en årlig innsparing på 100 000 kroner i 2020-2023.

Fjerne driftsmidler dagavdeling

Til og med 2022 får dagavdelingen statlige tilskuddsmidler. Disse brukes til drift. Tiltaket beløper seg til en årlig innsparing på 230 000 kroner i 2020-2022.

Ubrukte midler til effektivisering av ny middagsombringing

Ubrukte midler for å effektivisere ny middagsombringing. Tiltaket beløper seg til en årlig innsparing på 258 000 kroner i 2020-2023.

Redusere med 1 bil Vest Bamble sone

Hjemmetjenesten har redusert til to arbeidslister. Trenger derfor en bil mindre. Tiltaket beløper seg til en årlig innsparing på 50 000 kroner i 2020-2023.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2022

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Nye tiltak

Drift Stathelle legesenter

Driftskostnader av å leie Stathelle legesenter, andre kostnader, lokaler, lys/varme, leie lokaler iht husleieavtale.

Manglende budsjett husleie hjemmetjenesten øst

Hjemmetjenesten har ikke hatt budsjett til husleien til boligstiftelsen for lokalene i Reidunsvei. Det bes derfor om at enheten styrkes med 516 000 kroner for å dekke husleien.

Nye og økte vedtak om brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Antall søknader om brukerstyrt personlig assistent (BPA) er økende, og flere av de som allerede har et slikt vedtak har behov for mer tjenester. BPA er rettighetsfestet innenfor gitte kriterier, og kommunen kan derfor ikke avslå slike søknader forutsatt at søker fyller kriteriene for å få BPA.

Statsbudsjettet - Habilitering, avlastning funksjonshemmede

Habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Smitteverntiltakene i forbindelse med utbruddet av covid-19 har gitt økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet med 100 mill. kroner som en engangsbevilgning begrunnet behovet for å gi et godt habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Midlene gis med en særskilt fordeling (tabell C). Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet

Statsbudsjettet - Handlingsplan for fastlegeordningen

Det ble fra 1. mai 2020 innført et knekkpunkt i basistilskuddet for fastleger samt et grunntilskudd til fastleger med få listeinnbyggere. Som kompensasjon for de to endringene ble rammetilskuddet i revidert nasjonalbudsjett 2020 økt med 266,6 mill. kroner. Av dette er 66,6 mill. kroner korrigert ut av rammetilskuddet sammen med andre ekstraordinære bevilgninger i 2020 knyttet til virusutbruddet (jf. første rad i tabell 6.21). Endringene får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet økes derfor med 194,6 mill. kroner utover korrigert RNB-nivå. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Statsbudsjettet - Økt innslagspunkt for ressurskrevende brukere 2021

Kommunen mottar refusjon fra staten for deler av utgiftene for tjenester til ressurskrevende brukere. De siste 6 årene er den kommunale andelen (innslagspunktet) økt og den statlige andelen blitt redusert. Det legges inn en ytterligere økning av den kommunale andelen med 46 000 kroner pr bruker i 2021. Det legges ikke inn ytterligere økning utover i perioden.

Statsbudsjettet, endring PU-verdi 2021, ressurskrevende brukere

PU-verdien for 2021 økes med 27 000 kroner fra 741 000 kroner til 768 000 kroner. Siden kommunen får denne økningen inn i rammetilskuddet trekkes den i fra ved kostnadsberegningen av de ressurskrevende brukerne og tilskuddet vil bli tilsvarende lavere for disse brukerne.

Statsbudsjettet, økt innslagspunkt ressurskrevende brukere 2020

Kommunen mottar refusjon fra staten for deler av utgiftene for tjenester til ressurskrevende brukere. De siste 6 årene er den kommunale andelen (innslagspunktet) økt og den statlige andelen blitt redusert. Det legges inn en ytterligere økning av den kommunale andelen med 46 000 kroner pr bruker.

Fellesutgifter

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	-549	-549	-549	-549
Konsekvensjustert ramme	-549	-549	-549	-549
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	0	0	0	0
Ramme 2021-2024	-549	-549	-549	-549

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Endring i avskrivninger i økonomiplanperioden

Avskrivninger er anslått og oppdatert basert på eksisterende anleggsmidler og nye investeringer.

Finansiering

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	620	620	620	620
Sum Tekniske justeringer	32	32	32	32
Konsekvensjusteringer	32	32	32	32
Konsekvensjustert ramme	651	651	651	651
Driftskonsekvens av investeringer				
Sum Driftskonsekvens av investeringer	0	0	0	0
Nye tiltak				
Andre tiltak	97	97	97	97
Sum Nye tiltak	97	97	97	97
Nye tiltak og realendringer	97	97	97	97
Ramme 2021-2024	748	748	748	748